ΚΥΡΙΑΚΗ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος»
(Ἀπ. 1,10)

Φ 16
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2018

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἔτος Δ΄
Καλοκαίρι 2018
Ἀριθ. Φύλλου 16
ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σάν τούς ἀποστόλους 2
Τοῦ Παύλου ἡ θυσία 3
Ἀπό ποῦ προέρχεται ἡ σημερινή κρίση; 4
Ὁ πόνος καὶ οἱ θλίψεις στὴν ζωή μας 6
Καταστροφή ἢ Σωτηρία; 8
Πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ναοῦ 9
Ἡ συμβουλὴ τοῦ ραββίνου 12
Γιατί νὰ μείνω Ἑλλάδα; 15
Ἑλλάδα σάν τόν ἥλιο σου 17
Σκέφτεσαι τὸ αὔριο; 18
Ἡ χαρὰ στὶς σχέσεις τῆς οἰκογένειας 19
Συζήτηση περί παίδων ἀγωγῆς ... 21
Ἐσὺ ποῦ θὰ πᾶς διακοπές; 23
Ἀπόψεις – Σχόλια στὴν Ἐπικαιρότητα 24
Δράσεις τοῦ συλλόγου 28
Ἀπὸ τὴν πέννα τῶν ἀναγνωστῶν μας 30

Σάν τούς ἀποστόλους

«Ὦ Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς! Θεέ τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καί Ἰακώβ, Θεέ τῶν ἀποστόλων, τῶν πατέρων καί διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας. Μέσα στήν σύγχρονη γενεά ἀκούγεται καί πάλι ἡ φωνή Σου, φωνή πού καλεῖ σέ θυσία ὁλοκληρωτική τούς πιστούς. Ὁ κόσμος γιά νά ξυπνήσει ἀπό τόν λήθαργο τῆς πλάνης καί τῆς ἁμαρτίας, ἀπό τήν κατάσταση τῆς νεοειδωλολατρίας πού ζεῖ, ἔχει ἀνάγκη ἡρωϊκῶν παραδειγμάτων ὑψίστης ἀγάπης πρός Ἐσένα. Ἡ ἀγάπη αὐτή, ἡ αὐτοθυσιαστική ἀγάπη, διεγείρει τά νωθρά πνεύματα καί συγκλονίζει τόν κόσμο...

Τήν εἰδωλολατρική αὐτοκρατορία τῆς Ρώμης, τήν αὐτοκρατορία τῶν Νερώνων καί Καλιγούλων, συγκλόνισε ἡ μέχρι αὐτοθυσίας αὐταπάρνηση τῶν ἀποστόλων καί τῶν Πρώτων χριστιανῶν.

Ὦ Κύριε! Νεκρά καί ἐσβεσμένα εἶναι τά θυσιαστήρια τῶν καρδιῶν μας. Στεῖλε καί σέ μᾶς τό πῦρ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄναψε καί στίς δικές μας καρδιές τήν φλόγα τοῦ ὑπερφυσικοῦ ἐκείνου ἔρωτος, γιά νά καταφάγει ὅ,τι χοϊκό, ὅ,τι ἁμαρτωλό καί φιλήδονο ὑπάρχει, ὥστε ὅλη ἡ ζωή μας νά εἶναι μία διαρκής προσφορά θυσίας καί νά γίνει ἕνα ὁλοκαύτωμα!»

† Ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Καντιώτης

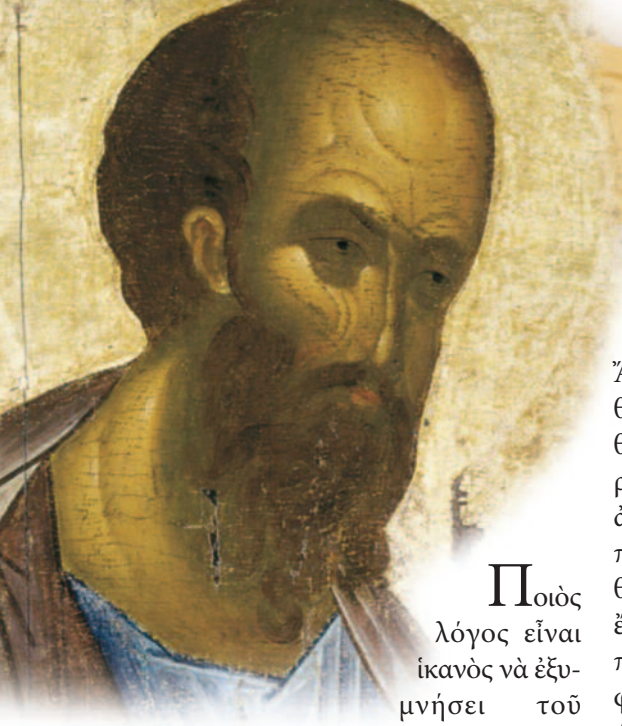

Τοῦ Παύλου ἡ θυσία

Ποιὸς λόγος εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐξυμνήσει τοῦ ἀποστόλου Παύλου τὰ κατορθώματα καὶ ποιὰ γλώσσα θὰ μπορέσει νὰ πλησιάσει τὰ ἐγκώμιά του; Ὅταν ὅλα τά ἀνθρώπινα καλά τά ἔχει συγκεντρωμένα μία ψυχή, καὶ ὅλα σὲ ὑπερβολικὸ βαθμό, καὶ ὄχι μόνο τά καλά τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀγγέλων, πῶς θὰ ἐπαρκέσουμε μὲ ἐπάξια ἐγκώμια; Δὲν θὰ σιωπήσουμε βέβαια γι᾽αὐτό, ἀλλὰ γι᾽αὐτό, ἀκριβῶς γι᾽αὐτὸ θὰ μιλήσουμε. Τοῦτο πράγματι εἶναι τὸ καλύτερο εἶδος ἐγκωμίου, τὸ νὰ ξεπερνᾶ δηλαδὴ τὸ μέγεθος τῶν κατορθωμάτων κατὰ πολὺ τὴν εὐχέρεια τοῦ λόγου, καὶ ἡ ἥττα εἶναι γιὰ μᾶς λαμπρότερη ἀπὸ ἄπειρες νίκες. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν θὰ ἦταν κατάλληλο νὰ ἀρχίσουμε τοὺς ἐπαίνους; Ἀπὸ ποῦ ἀλλοῦ, παρὰ ἀπὸ αὐτὸ πρῶτα, νὰ ἀποδείξουμε ὅτι ἔχει ὅλα τά καλά; **Εἴτε οἱ προφῆτες ἔδειξαν κάτι γενναιόψυχο εἴτε οἱ πατριάρχες, εἴτε οἱ δίκαιοι, εἴτε οἱ ἀπόστολοι, εἴτε οἱ μάρτυρες, ὅλα αὐτὰ μαζί τά ἔχει συγκεντρωμένα ὁ Παῦλος. Καὶ μάλιστα τὰ ἔχει σὲ τόσο ὑπερβολικὸ βαθμό, ὅσο κανένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶχε, καὶ ὅποιο καλὸ εἶχε καθένας χωριστά, τὸ κατεῖχε.**

Γιὰ παράδειγμα· πρόσφερε θυσία ὁ Ἄβελ καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀνακηρύσσεται ἀγαθός. Ἀλλὰ ἐὰν φέρεις ἐνώπιόν μας τὴ θυσία τοῦ Παύλου, τόσο ἀνώτερη παρουσιάζεται ἀπὸ ἐκείνη, ὅσο ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴ γῆ. Ποιὰ λοιπὸν θυσία θέλετε νὰ πῶ; Διότι δὲν εἶναι μόνο μία. Πραγματικὰ θυσίαζε τὸν ἑαυτὸ του καθημερινὰ καὶ ἔκανε μάλιστα διπλὴ αὐτὴ τὴν προσφορά, πρῶτα πεθαίνοντας καθημερινὰ ὕστερα φέροντας τὴ νέκρωση στὸ σῶμα του. Διαρκῶς ἦταν ἀντιμέτωπος μὲ κινδύνους καὶ θυσιαζόταν μὲ τὴ θέλησή του, καὶ νέκρωσε ἔτσι τὴ φύση τῆς σάρκας, ὥστε νὰ μὴν εἶναι καθόλου κατώτερος ἀπὸ τὰ θυσιαζόμενα σφάγια ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀνώτερος. **Αὐτὸς δὲν πρόσφερε βόδια καὶ πρόβατα, ἀλλὰ θυσίαζε διπλὰ τὸν ἑαυτὸ του κάθε ἡμέρα. Γι᾽αὐτὸ καὶ εἶχε τὸ θάρρος νὰ πεῖ:**

«Ἐγὼ τώρα προσφέρω σπονδή», καλώντας σπονδὴ τὸ δικό του αἷμα.

Ὅμως δὲν ἀρκέστηκε στὶς θυσίες αὐτές, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀφιέρωσε καλὰ τὸν ἑαυτό του, πρόσφερε καὶ τὴν οἰκουμένη θυσία. Σὰν νὰ εἶχε φτερά, διέσχισε τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς ἄλλες χῶρες καὶ γενικὰ ὅλη τὴν ὑφήλιο, ὄχι μόνο ὁδοιπορώντας, ἀλλὰ ξερριζώνοντας τὰ ἀγκάθια τῶν ἁμαρτημάτων καὶ σπέρνοντας τὸ λόγο τῆς εὐσέβειας, ἀπομακρύνοντας τὴν πλάνη, ἐπαναφέροντας τὴν ἀλήθεια, κάνοντας ἀγγέλους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἢ καλύτερα ἀπὸ δαίμονες τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔκανε ἀγγέλους.

Χρυσοστόμου, Εἰς τὸν ἅγιον Παῦλον 1,1.

Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

Τό κείμενο γράφτηκε πρίν ἐνενήντα σχεδόν χρόνια! Τότε πού ἡ Ἀμερική καί ὁ κόσμος ὅλος συγκλονίστηκε ἀπό τό οἰκονομικό κράχ τοῦ 1929. Τό κείμενο τοῦ Σέρβου τότε Ἱεράρχου, Μητροπολίτου Ἀχρίδος, τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς εἶναι σάν νά γράφτηκε σήμερα.

Μέ ρωτᾶς, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἀπό ποῦ προέρχεται ἡ σημερινή κρίση, καί τί σημαίνει αὐτή.

Ἡ κρίση εἶναι ἑλληνική λέξη καί σημαίνει δίκη. Στήν Ἁγία Γραφή αὐτή ἡ λέξη χρησιμοποιεῖται πολλές φορές.

Ἕως τώρα οἱ εὐρωπαϊκοί λαοί χρησιμοποιοῦσαν τή λέξη «δίκη», ἀντί γιά τή λέξη «κρίση», ὅποτε καί νά τούς εὕρισκε κάποια συμφορά. Τώρα ἡ καινούργια λέξη ἀντικατέστησε τήν παλιά, καί τό κατανοητό ἔγινε ἀκατανόητο. Ὅταν γινόταν ξηρασία, πλημμύρα, πόλεμος ἤ ἔπεφτε ἐπιδημία, ὅταν ἔρριχνε χαλάζι, γίνονταν σεισμοί, πνιγμοί καί ἄλλες συμφορές, λέγανε «Θεία δίκη!».

Μέ ρωτᾶς γιά τήν αἰτία τῆς τωρινῆς κρίσης, ἤ τῆς τωρινῆς Θείας δίκης! Ἡ αἰτία εἶναι πάντα ἡ ἴδια. Ἡ αἰτία γιά τίς ξηρασίες, τίς πλημμύρες, τίς ἐπιδημίες καί ἄλλα μαστιγώματα τῆς γενιᾶς τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ αἰτία καί γιά τήν τωρινή κρίση: Ἡ ἀποστασία τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν Θεό. Μέ τήν ἁμαρτία τῆς Θεοαποστασίας οἱ ἄνθρωποι προκάλεσαν αὐτή τήν κρίση, καί ὁ Θεός τήν ἐπέτρεψε,

ὥστε νά ξυπνήσει τούς ἀνθρώπους, νά τούς κάνει ἐνσυνείδητους, πνευματικούς καί νά τούς γυρίσει πρός Ἐκεῖνον. Στίς μοντέρνες ἁμαρτίες, μοντέρνα καί ἡ κρίση. Καί ὄντως ὁ Θεός χρησιμοποίησε μοντέρνα μέσα ὥστε νά τό συνειδητοποιήσουν οἱ μοντέρνοι ἄνθρωποι: χτύπησε τίς τράπεζες, τά χρηματιστήρια, τίς οἰκονομίες, τό συνάλλαγμα τῶν χρημάτων. Ἀνακάτωσε τά τραπέζια στίς συναλλαγές σ' ὅλο τόν κόσμο, ὅπως κάποτε στό ναό τῶν Ἱεροσολύμων.

Προξένησε πρωτόγνωρο πανικό μεταξύ ἐμπόρων καί αὐτῶν πού ἀνταλλάσσουν τό χρῆμα. Προκάλεσε σύγχυση καί φόβο. Ὅλα αὐτά τά ἔκανε γιά νά ξυπνήσουν τά ὑπερήφανα κεφαλάκια τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀμερικῆς, γιά νά ἔλθουν εἰς ἑαυτούς καί νά πνευματικοποιηθοῦν. Καί ἀπό τήν ἄνεση καί τό ἀγκυροβόλημα στά λιμάνια τῆς ὑλικῆς σιγουριᾶς νά θυμηθοῦμε τίς ψυχές μας, νά ἀναγνωρίσουμε τίς ἀνομίες μας καί νά προσκυνήσουμε τόν ὕψιστο Θεό, τόν ζωντανό Θεό.

Μέχρι πότε θά διαρκέσει ἡ κρίση;

Ὅσο τό πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων παραμείνει δίχως ἀλλαγή. Ὅσπου οἱ ὑπερήφανοι ὑπαίτιοι αὐτῆς τῆς κρίσης νά παραιτηθοῦν μπροστά στόν Παντοδύναμο. Ὅσπου οἱ ἄνθρωποι καί οἱ λαοί νά θυμηθοῦν τήν ἀκαταλαβίστικη λέξη «κρίση», νά τή μεταφράσουν στή γλῶσσα τους, ὥστε μέ ἀναστεναγμό καί μετάνοια νά φωνάξουν: «ἡ Θεία δίκη»! Πές καί ἐσύ, τίμιε πατέρα, «ἡ Θεία δίκη», ἀντί «ἡ κρίση», καί ὅλα θά σοῦ γίνουν ξεκάθαρα.

Ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίο τοῦ Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς «Δρόμος δίχως Θεό δέν ἀντέχεται...», Ἱεραποστολικές ἐπιστολές Α΄.

Ὅποιος θέλει νὰ ἀρέσει στοὺς ἀνθρώπους, ἱκανοποιώντας τὰ ποικίλα θελήματά του (ἐπιθυμίες), πέφτει στὸ πάθος τῆς κενοδοξίας... Αὐτὸ τὸ πάθος τὸν κρατάει σὲ μία διαρκῆ ταραχή, ἐπειδὴ συνεχῶς τὸν ὁδηγεῖ στὴν προσπάθεια νὰ ἀποκτήσει, ἢ νὰ μὴν χάσει, τὴν εὔνοια τῶν ἄλλων...

Ἱερομονάχου Σάββα Ἁγιορείτου

Ὁ πόνος καὶ οἱ θλίψεις στὴν ζωή μας

Γέροντας Ἐφραὶμ Φιλοθεΐτης

Τὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς εἶναι ὅλο πόνος καὶ δάκρυ, ὅλο ἀγκάθια καὶ καρφιά. Παντοῦ φυτρωμένοι σταυροί, παντοῦ ἀγωνία καὶ θλίψη. Κάθε βῆμα καὶ μία Γεσθημανή, κάθε ἀνηφοριὰ καὶ ἕνας Γολγοθάς. Κάθε στιγμὴ καὶ μία λόγχη. Ἂν μπορούσαμε νὰ στύψουμε τὴ γῆ σὰν τὸ σφουγγάρι, θὰ ἔσταζε αἷμα καὶ δάκρυα.

Τὰ ὡραῖα συνοδεύονται μὲ πόνο, ἀλλὰ κι ὁ πόνος βγάζει στὴ χαρά. Τὸ τριαντάφυλλο βγάζει ἀγκάθι καὶ τὸ ἀγκάθι τριαντάφυλλο. Συνήθως τὸ οὐράνιο τόξο ὑψώνεται ὕστερα ἀπὸ τὴ μπόρα. Πρέπει νὰ προηγηθοῦν οἱ καταιγίδες, γιὰ νὰ ξαστερώσει ὁ οὐρανός.

Ἡ διάκριση, φωτισμένη ἀπὸ τὴν χριστιανικὴ πίστη καὶ φιλοσοφία, ἔχει τὴν ἱκανότητα μὲ τὴν ἐνόραση νὰ βλέπει πολὺ βαθύτερα ἀπὸ τὰ φαινόμενα. Μέσα ἀπὸ τὸν πόνο βλέπει τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅπως καὶ ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστοῦ βγῆκε μέσα ἀπὸ τὸν πόνο τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ.

Συγκλονίζει τὴν ἀνθρώπινη ὕπαρξη ὁ πόνος. Εἶναι φωτιά, καμίνι ποὺ καίει καὶ κατακαίει. Εἶναι καταιγίδα καὶ τρικυμία. Εἶναι στιγμὲς ποὺ οἱ δοκιμασίες ἔρχονται ἀπανωτές, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη ἢ καὶ ὅλες μαζί. Πολὺ βαρὺς τότε ὁ σταυρός. Ἡ ἀγωνία κορυφώνεται. Ἡ ψυχὴ φορτίζεται τόσο, ὥστε εἶναι ἕτοιμη νὰ λυγίσει. Ὅλα φαίνονται μαῦρα, κατάμαυρα. Παντοῦ σκοτεινιά, παντοῦ ἀδιέξοδα.

Μεγάλο καὶ αἰώνιο τὸ πρόβλημα τοῦ πόνου. Τὸ μελέτησαν φιλόσοφοι καὶ κοινωνιολόγοι καὶ ψυχολόγοι καὶ ἄλλοι πολλοί. Τὴν αὐθεντικότερη ὡστόσο ἀπάντηση τὴν δίνει ὁ χριστιανισμός, ἡ πίστη, ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἡ ἀπάντηση εἶναι διπλή. Θεολογικὰ εἶναι ἡ συνέπεια τῆς πτώσεως, ὅπως καὶ ὅλα τά κακά. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι ὁ καρπὸς τῆς παρακοῆς. Ἠθικὰ εἶναι εὐκαιρία καὶ μέσον ἀρετῆς καὶ τελειώσεως.

«Θὰ σέβομαι πάντα τὸν Θεὸ – λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος– ὅσα ἐνάντια καὶ ἂν ἐπιτρέπει νὰ μὲ βροῦν. Ὁ πόνος γιὰ μένα εἶναι φάρμακο σωτηρίας».

Ὁ δὲ μέγας Βασίλειος λέγει: «Ἐφ’ ὅσον μᾶς ἑτοιμάζει ὁ Θεὸς τὸ στεφάνι τῆς Βασιλείας Του, ἀφορμὴ γιὰ ἀρετὴ ἂς γίνει ἡ ἀσθένεια».

Οἱ θλίψεις –θὰ πεῖ καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος– μᾶς φέρνουν πιὸ κοντὰ στὸ Θεό. Καὶ ὅταν σκεπτόμαστε τὸ αἰώνιο κέρδος τῶν θλίψεων, δὲν θὰ στενοχωρούμαστε».

Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ τόσο διωγμένος καὶ πονεμένος καὶ κατάστικτος ἀπὸ τὰ «στίγματα τοῦ Κυρίου», διδάσκει ὅτι ὁ Θεὸς ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ πονέσει μὲ τὶς θλίψεις «ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ» (Ἑβρ. 12:10).

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ πόνου εἶναι ὁ ἄριστος ἀθλητὴς τῆς ζωῆς μὲ τὶς ἔνδοξες νίκες. Θὰ ἀκριβοπληρωθεῖ μὲ τὰ αἰώνια βραβεῖα, «ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν», λέγει πρὸς Κορινθίους ὁ Παῦλος (Α΄ Κορ. 2:9).

Ὅποιος ἀτενίζει καὶ ἀντιμετωπίζει τὸν πόνο μὲ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος, εἶναι ἤδη ἀπὸ τώρα νικητής. Εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς ποὺ μὲ τὴν ἀκατάβλητη πίστη στὸν Θεὸ ἔφθασε στὴν χαρά, γεύθηκε τὴν χρηστότητα τοῦ Κυρίου καὶ εἶναι ὑποψήφιος στεφανηφόρος. Μπορεῖ νὰ ἐπαναλάβει τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὴν νικηφόρα κραυγή: «Τὸν ἀγώνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ» (Β΄ Τιμ. 4:7-8).

Ὀφείλουμε, λοιπόν, νὰ ἀποδεχόμαστε τὸν πόνο ποὺ μᾶς ἐπισκέπτεται σὰν μία εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τὸ σιτάρι συμπιέζεται καὶ λιώνει μέσα στὴν γῆ, ἀλλὰ τότε καρποφορεῖ τὴν ζωή. Πλούσια καὶ εὐλογημένη τοῦ πόνου ἡ συγκομιδή. Μεγάλη ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸν ἀγρὸ τῶν δακρύων. Εὐλογία ποὺ τὴν βιώνουν ὅσοι μὲ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως ἀληθινὰ πιστεύουν.

Εὐλογία Θεοῦ καὶ ἔλεος σὲ ὅσους διῆλθαν τὸ καμίνι τοῦ ποικίλου πόνου μὲ θεϊκὴ δύναμη καὶ ἐπίγνωση. Τοὺς περιμένει ἡ αἰώνια, ἡ ἀθάνατη, ἡ πανευτυχὴς ἀνάπαυση ἐν τῷ Θεῷ.

Ἀπὸ τὸ βιβλίο:
«Ἡ τέχνη τῆς σωτηρίας»,
Γέροντος Ἐφραὶμ Φιλοθεΐτη.
Ἔκδ. Ι.Μ. Φιλοθέου.

Καταστροφή ἢ Σωτηρία;

Κάποτε ἕνας ναυτικός βρέθηκε ναυαγός σ' ἕνα ἀκατοίκητο τροπικό νησί μόνος κι ἔρημος. Μέ πολλούς κόπους, χωρίς ἐργαλεῖα, ἐργαζόμενος μόνο μέ τά χέρια του, κατάφερε νά φτιάξει μιά ξύλινη καλύβα γιά νά μπορέσει νά προστατευτεῖ κατά τήν περίοδο τῶν βροχῶν.

Πράγματι εἶχε μόλις τελειώσει τήν καλύβα ὅταν ἄρχισε νά βρέχει ἀσταμάτητα.

Ὅμως τήν δεύτερη κιόλας μέρα ἕνας κεραυνός ἔκαψε τήν καλύβα του καί τήν ἔκανε στάχτη. Ὁ ναυαγός, πού πρῶτα δόξαζε τόν Θεό γιά τήν σωτηρία του, τώρα ἀναλύθηκε σέ δάκρυα. «Γιατί, Θεέ μου;» ἄρχισε νά λέει καί νά παραπονιέται γιά τήν καταστροφή. Κι ἐνῶ ἡ ἀπελπισία πλημμύριζε τήν καρδιά του ἄκουσε ἀπό τό πέλαγος τό σφύριγμα ἑνός μεγάλου πλοίου.

Σέ λίγο μιά βάρκα ἦταν στήν παραλία.

«Πῶς μέ βρήκατε σέ τούτη τήν ἐρημιά;» τούς ρώτησε.

«Εἴδαμε», τοῦ εἶπαν, «τό σινιάλο τοῦ καπνοῦ ἀπ' τή φωτιά πού ἄναψες»!

Ὅταν βλέπεις τά ὄνειρα, τίς ἐπιδιώξεις καί τά ἔργα σου κάποιες φορές νά γίνονται στάχτη κι ἀποκαΐδια, μήν ἀπελπίζεσαι.

Γιατί στ' ἀλήθεια: «Τοῖς ἀγαπῶσι τόν Θεόν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν».

Μὴ σοῦ φαίνεται παράξενο, παιδί μου, ἐφόσον βρίσκεσαι στὴν ὁδὸ πού ὁδηγεῖ στὸ Θεό, ἂν πολλὲς φορὲς πέφτεις πάνω σε ἀγκάθια, καὶ σβώλους, καὶ ἄλλοτε σὲ ὁμαλὸ ἔδαφος...
Γιατί ὅσοι ἀγωνίζονται, ἄλλοτε πέφτουν, ἄλλοτε νικοῦν... «Ἄνθρωπος πού δὲν γεύτηκε πειρασμὸ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος γιὰ τὶς ἀρετὲς του».

Ἀββᾶς Δωρόθεος - Ἔργα Ἀσκητικὰ

Ἦταν ὁ ἄνθρωπος τῆς παρέας. Πειράγματα, αἰσχρόλογα, ἀστεϊσμοὶ καὶ ἄλλα πολλὰ ἦταν στὸν ἡμερήσιο κατάλογο τῶν κατορθωμάτων του. Τὰ χρόνια περνοῦσαν καὶ ποτὲ του δὲν συνδέθηκε μὲ κάποιους ἀνθρώπους…ποτὲ του δὲν ἐμπιστεύτηκε κανέναν. Ὅλοι τὸν θέλανε γιὰ τὴν παρέα ἀλλὰ μέχρις ἐκεῖ. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος κανέναν δὲν ἔπαιρνε στὰ σοβαρά, κανέναν δὲν αἰσθανόταν δικό του ἄνθρωπο, φίλο του, οἰκεῖο του.

Κάπου στὰ 30 του, γνώρισε μία κοπέλα. Τὴν γνώρισε μέσα ἀπὸ μιὰ τυχαία παρέα, διαμέσου γνωστῶν ἀγνώστων. Ἡ κοπέλα αὐτὴ εἶχε κάτι τὸ διαφορετικό, κάτι τὸ «περίεργο». Τοῦ κίνησε τὸ ἐνδιαφέρον. Ὅταν τύχαινε στὴν παρέα νὰ βρίσκεται καὶ ἐκείνη (σπάνια), αὐτὸς σταματοῦσε τὶς ἀνοησίες, σταματοῦσε τὶς αἰσχρότητες τὶς ὁποῖες οἱ ὑπόλοιποι τὸν ὠθοῦσαν νὰ πράξει γιὰ χάρη τῆς παρέας καὶ τοῦ κεφιοῦ.

Μετὰ ἀπὸ μερικοὺς μῆνες πῆρε τὸ θάρρος καὶ τὴν ζήτησε νὰ βγοῦνε ἔξω. Ἐκείνη δέχτηκε, προσφέροντάς του μία εὐχάριστη ἔκπληξη. Δὲν περίμενε νὰ βγεῖ μαζί του ραντεβού…

Ἀπὸ τὸ πρῶτο ραντεβοὺ κατάλαβε ὅτι εἶχε νὰ κάνει μὲ μία κοπέλα ποὺ πίστευε βαθιὰ στὸν Θεό. Ἀπ’τὴν ἄλλη αὐτὸς στὸ στόμα του ἔπιανε κάτι τὸ «ἐκκλησιαστικὸ» μόνο γιὰ νὰ τὸ κοροϊδέψει καὶ νὰ τὸ κατακρίνει.

Τὰ λόγια τῆς κοπέλας εἶχαν μία γλυκύτητα. Μιλοῦσε καὶ νόμιζες ὅτι σοῦ μιλοῦσε μιὰ μελωδία. Τὰ ραντεβοὺ ἔφευγαν τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο…ἡ κοπέλα πάντα χαμογελαστὴ καὶ πρόσχαρη, ἐκεῖνος ἀνήσυχος καὶ προβληματισμένος. Τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸν Θεό, τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὴν ζωὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία, τοῦ μιλοῦσε

γιὰ τὴν γνήσια καὶ ἀνιδιοτελῆ ἀγάπη. Ἐκεῖνος ἀναπαυόταν μόνο στὴν σιγουριὰ τῶν ματιῶν της.

Ποτὲ δὲν ἄγγιξε ἐκείνη τὴν κοπέλα, μέχρις ὅτου στὸ τελευταῖο τους ραντεβοὺ τοῦ εἶπε: «Θὰ ἤθελα νὰ προσευχηθεῖς γιὰ ἐμένα…τὴν ἄλλη ἑβδομάδα θὰ κάνω μία πολὺ σοβαρὴ ἐγχείρηση στὴν καρδιά…». Τὰ λόγια της πάγωσαν τὸ βλέμμα του. Ἀσυναίσθητα ἔπιασε τὰ χέρια της. Τοῦ ἦταν ἀδιανόητο ὅτι μπορεῖ νὰ τὴν ἔχανε. «Ναί, θὰ προσευχηθῶ….», εἶπε μὲ τρεμάμενη φωνή.

Ἡ κοπέλα σηκώθηκε τὸν ἀσπάσθηκε καὶ ἔφυγε λέγοντας «Θὰ σὲ πάρω τηλέφωνο…». Ἐκεῖνος δὲν εἶπε τίποτα.

Ἡ ἡμέρα τῆς ἐγχείρησης ἦρθε. Σηκώθηκε τὸ πρωὶ ἐνθυμούμενος ὅτι θὰ «πρέπει» νὰ προσευχηθεῖ. Τῆς τὸ ὑποσχέθηκε. Δὲν ἤξερε πώς. Δὲν γνώριζε ἀπ΄αὐτὰ τὰ πράγματα…

Θυμήθηκε τὴν μαυροφορεμένη γιαγιά του ποὺ τὸν πήγαινε μικρὸ σὲ ἕνα μικρὸ μοναστηράκι δίπλα στὸ χωριό του. Ἦταν τὸ μοναδικὸ ἴσως μέρος ποὺ θεωροῦσε ἄσπιλο, γνήσιο καὶ ἁγνό. Κίνησε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ἦταν πλέον μεσημέρι, σχεδὸν ἐκείνη ἡ ὥρα ποὺ ἡ κοπέλα θὰ ἔκανε τὴν ἐγχείρηση. Ἔσβησε τὴ μηχανὴ τοῦ αὐτοκινήτου καὶ μαζί της ἔκλεισε καὶ τὸ ραδιόφωνο ποὺ τόση ὥρα ἔπαιζε στοὺς κοσμικούς του ρυθμούς. Σιωπή. Ἔκανε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο προσεκτικὰ καὶ ἀκόμα πιὸ εὐλαβικὰ ἔκλεισε τὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου. Αὐτὴ ἡ ἡσυχία εἶχε κάτι τὸ ἱερό, σὰν νὰ ἔκρυβε κάτι τὸ πολύτιμο…

Πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του βίωνε κάτι τέτοιο. Ἡσυχία, μέσα στὴν ἀνησυχία του.

Προχώρησε πρὸς τὸ ναό. Μερικὰ κεράκια τρεμόπαιζαν στὸ μανουάλι τοῦ ἐξωνάρθηκα.

Στάθηκε μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ ναοῦ, ἡ ὁποία τοῦ ἔφερε μπροστά του, τὸ ἱλαρὸ πρόσωπο τῆς γιαγιᾶς του. Μικρὸ παιδὶ τὸ ἔπαιρνε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἐρχόταν ἐδῶ νὰ ἀνάψουν τὰ καντήλια. Τόσα χρόνια ὅλες αὐτὲς οἱ ἱερὲς μνῆμες εἶχαν πέσει στὸ σκοτάδι τῆς λήθης… σὰν νὰ μὴν τὰ εἶχε ζήσει.

Ἔκανε τὸν σταυρό του καὶ ἔπιασε τὸ χερούλι τῆς πόρτας γιὰ νὰ μπεῖ στὰ ἐνδότερα.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ μαζί της ἄνοιξε ἡ πόρτα τῆς καρδιᾶς του. Ἡ πόρτα τοῦ ναοῦ ἄνοιξε καὶ μαζί της ἄνοιξαν καὶ οἱ βρύσες τῶν ματιῶν του. Ἔκλαιγε μέσα στὴν πρωτόγνωρη αὐτὴ

σιωπή. Ἔκλαιγε βουβὰ καθὼς τὰ χείλη του ἀσπάζονταν τὴν εἰκόνα τῆς Παναγιᾶς. Ἦταν μόνος του στὸν ναό. Γιὰ ἀρκετὴ ὥρα τὰ δακρυσμένα μάτια του περιεργάζονταν τὶς ἁγιογραφίες, τὰ προσκυνητάρια, τὸ τέμπλο, τοὺς πολυέλεους, τὰ στασίδια.

Πῆγε καὶ κάθισε στὸ πρῶτο σκαλοπάτι ποὺ ὁδηγοῦσε πρὸς τὸ πατάρι. Μπροστά του ἁπλωνόταν μυστικὰ μιὰ ἀπόκοσμη καὶ συνάμα γνώριμη οἰκειότητα. Ἔνιωθε σπίτι του. Ἔνιωθε μέσα στὸν ναό, σὰν νὰ βρισκόταν μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς συγχωρεμένης του μητέρας…

«Θεέ μου, κάνε καλὰ αὐτὴ τὴν κοπέλα ποὺ τόσο πολὺ σὲ ἀγαπᾶ…βοήθησέ την…βοήθησε καὶ ἐμένα…». Τὰ λεπτὰ περνοῦσαν. Δὲν ἔλεγε νὰ φύγει ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ σκαλοπάτι. Καθόταν ἐκεῖ γεμάτος ἀγωνία γιὰ τὴν ἠρεμία ποὺ ἔνιωθε…

Κάτι τοῦ ἔλεγε ὅτι ὅλα θὰ πᾶνε καλά. Μετὰ ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα σηκώθηκε, ἀσπάσθηκε τὶς εἰκόνες στὰ προσκυνητάρια καὶ ἔφυγε. Μετὰ ἀπὸ δύο ἡμέρες κάποιος συγγενὴς τῆς κοπέλας τὸν πῆρε τηλέφωνο. «Ὅλα καλὰ πήγανε… μὴν ἀνησυχεῖς…».

Ὕστερα ἀπὸ δύο ἡμέρες πῆγε τὴν εἶδε στὸ νοσοκομεῖο. «Φαίνεσαι διαφορετικός…» τοῦ εἶπε μόλις τὸν εἶδε ἡ κοπέλα. «Σ’εὐχαριστῶ…ἐσύ μοῦ ἔδειξες τὸν δρόμο πρὸς τὰ ἐκεῖ…».

Ἦταν ἡ τελευταία φορὰ ποὺ τὴν ἔβλεπε. Τὴν φίλησε γιὰ πρώτη καὶ μοναδικὴ φορά, στὸ μέτωπο, τῆς χαμογέλασε καὶ ἔφυγε.

Πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Καὶ νὰ ποὺ ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φύγει ἀπὸ αὐτὴν τὴν ζωή, σὲ βαθιὰ γεράματα, ἐκεῖνος ὁ νέος.

Ἐκοιμήθη καθισμένος στὸ σκαλοπάτι τοῦ ναοῦ ποὺ τότε εἶχε δακρύσει… Ἐκοιμήθη μετὰ ἀπὸ χρόνια μέσα στὸ μοναχικὸ ράσο, λέγοντας τὴν εὐχή.

Ὅλα ἄρχισαν μέσα ἀπὸ μία κοσμικὴ παρέα. Μεταμορφώθηκαν μέσα ἀπὸ τὴν οὐράνια παρέα τῆς Χάρης τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅλα ξαναρχίζουν τώρα, μέσα σὲ Φῶς, μέσα σὲ Ἀγάπη, μέσα στὴν Αἰωνιότητα…πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ναοῦ.

Ξύλινη, κλειστή καὶ σιωπηλή σοῦ μιλοῦσε γιὰ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ εἶχε δεῖ καὶ ἀκούσει. Κι ἐκεῖνος, ὁ μοναχός, πλέον ἀκίνητος, σοῦ ἔγνεφε γιὰ τὰ λάθη ποὺ ἔκανε, γιὰ τὴν μετάνοια ποὺ ἔζησε, γιὰ τὴν Ἀγάπη ποὺ ἔδωσε καὶ ἔλαβε, γιὰ τὶς ἡμέρες τῆς σιωπῆς ποὺ βίωσε σὰν σὲ πανηγύρι…

Ἀρχιμ. Παῦλος Παπαδόπουλος

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ συμβουλὴ τοῦ ραββίνου

Ἡ Ἄννα ἦταν μεγάλη ἠθοποιός. Τὸ πρόσωπό της φώτιζε τὴν ὀθόνη τοῦ κινηματογράφου μὲ τὰ ἐκφραστικά, ζεστά της μάτια, καὶ τὸ εὐγενικό, γοητευτικό της χαμόγελο. Μὰ πιὸ πολὺ τὴ θυμοῦνται ὅλοι ἀπὸ τὸ θέατρο. Ἔπαιξε συγκλονιστικὰ ὅλους τούς μεγάλους ρόλους τοῦ δραματικοῦ ρεπερτορίου. Στὴν προσωπική της ζωὴ εὐτύχησε νὰ παντρευτεῖ ἕναν ἄνδρα σοβαρό, ἀξιόλογο, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε καὶ τὴ θαύμαζε. Ζοῦσε, μαζί του μίαν ἁρμονικὴ σχέση, μὲ βαθιὰ ἐπικοινωνία, σχέση συντροφικὴ καὶ πάνω ἀπ' ὅλα φιλική. Ὅταν τὴ βρῆκε ὁ καρκίνος ξαφνιάστηκαν κι οἱ δυὸ μ' ἕναν τρόπο ὀδυνηρό. Αὐτὴ ἡ βίαιη πετριὰ ποὺ ρυτίδωνε τὰ ἤρεμα καὶ διαφανῆ νερὰ τῆς ἀκύμαντης ζωῆς τους, τοὺς ἔκανε ν' ἀναρωτηθοῦν. Ποιὸ ἦταν τὸ νόημα αὐτῆς τῆς δοκιμασίας; Θὰ 'φευγε ἀπὸ τὴ ζωὴ χωρὶς καλὰ καλὰ νἄχει καταλάβει τὸ νόημά της; Ἄραγε αὐτὸ εἶναι τελικὰ ἡ ζωή, ἕνα μικρὸ κομμάτι χώρου καὶ χρόνου μὲς στὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ Σύμπαντος καὶ τῶν αἰώνων; ποῦ πᾶμε, ὅταν ἐγκαταλείπουμε τὸ σῶμα μας στὴ γῆ σὰν παλιό, φθαρμένο ροῦχο; Ὑπάρχει αἰώνια ζωή, ὑπάρχει Δημιουργὸς πού προνοεῖ γιὰ τὰ πλάσματά του, ἢ εἴμαστε προϊόν τοῦ τυχαίου; Ἂν ὅλα αὐτὰ δὲν εἶχαν ἕνα σκοπό, ἕνα τέλος, τῆς φαινόταν μιὰ θηριωδία ἡ ζωή. Ὁ ἄνδρας της, στὴν προσπάθειά του νὰ τὴν παρηγορήσει, τῆς ὑπενθύμιζε πόσο ἐπιτυχημένη ἦταν ἡ ζωή της, πόσες χαρὲς εἶχε γευθεῖ, πόση δόξα εἰσέπραξε· ἡ ἴδια εἶχε ζήσει ὅσα ἄλλοι ἄνθρωποι χρειάζονταν δέκα ζωὲς γιὰ νὰ τὰ ζήσουνε. Ἐκεί-

νη παρηγορήθηκε πρὸς στιγμήν. Πράγματι. Ὑπῆρξε πολὺ τυχερή, ἔζησε μιὰ γεμάτη ζωή. Ἂν ὅμως ὅλα τελειώνουν μὲ τὸ θάνατο, ὁποία ματαιότης!!!

Τὸ πρῶτο διάστημα ἔτρεχαν σὲ γιατρούς. Ἐξετάσεις καὶ κόντρα ἐξετάσεις, βιοψίες, σταδιοποίηση τοῦ καρκίνου. Ἀνάμεσα σ' ὅλα αὐτὰ ξέκλεβαν χρόνο κι ἐπισκέπτονταν ἕναν ἅγιο γέροντα, μίαν ἀρχοντικὴ ψυχὴ μὲ ἄκρα ταπείνωση ποὺ ἡ καρδιὰ του τηκόταν, ἔλιωνε ἀπὸ πόνο στὸν πόνο τοῦ ἄλλου. Ἡ ἀγάπη του γνήσια κι ἀγνή, ἀγάπη ποὺ προσφερόταν ἀφειδῶς χωρὶς ἀντιπαροχὴ κι ἀντάλλαγμα. Εἶχε φθάσει σ'αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο σιωπηλῆς ἁγιότητας, ἀφοῦ ἀπὸ μικρὸ παιδὶ εἶχε ἀποβάλει τὴν ἐξουσία «τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου τούτου» κι ἀποδόθηκε σὲ αἱματηροὺς πνευματικοὺς ἀγῶνες -«δῶσε αἷμα γιὰ νὰ λάβεις πνεῦμα», τοῦ τόνιζε καθημερινὰ ὁ πνευματικός του- μὲ ὁλονύκτιες προσευχές, ἀγρυπνίες, μακρὲς ἀκολουθίες, νηστεῖες, χιλιάδες γονυκλισίες, μὲ ὑπακοὴ ἄκρατη στὸ θέλημα τοῦ γέροντά του, γιὰ νὰ ἀναδυθεῖ ἀπὸ τὴν ἄβυσσο τῆς ὕπαρξής του, νὰ θριαμβεύσει πάνω στὰ πάθη του καί, καθαρὸς νὰ συναντήσει ἀπὸ τὴν ἐδῶ ζωὴ Αὐτόν, τὸν ζῶντα Θεό, ποὺ ποθοῦσε ἀχόρταγα μὲ φλογερὴ ἀγάπη ἡ ψυχή του. Τώρα λευκασμένος, ἀπισχνασμένος, μὲ πρόσωπο φωτεινό, ἱλαρό, πράο καὶ εἰρηνικό, προξένησε ἔκπληξη καὶ δέος στὴν Ἄννα καὶ τὸν ἄνδρα της. Τοὺς τραβοῦσε σὰν μαγνήτης ἡ ἐλκυστική του προσωπικότητα. Αὐτὸς τοὺς μύησε στὴν ἀληθινὴ πίστη καὶ στὴ γνήσια, ἐσωτερικὴ πνευματικὴ ζωή. Τὸ ζευγάρι συνειδητοποίησε πόσο ρηχὴ καὶ ἐπιφανειακὴ ὑπῆρξε ἡ ζωή τους καὶ μπῆκαν μὲ ὁρμὴ κι ἐνθουσιασμὸ στὴ συμμετοχή, στὴ λειτουργικὴ ζωὴ καὶ στὰ μυστήρια. Ὁ γέροντας ἦταν ποὺ τοὺς συμβούλευσε καὶ νὰ προσκυνήσουν τοὺς Ἁγίους Τόπους, ὅπου ἔστησαν οἱ ἄχραντοι πόδες τοῦ Κυρίου.

Στὴν Ἱερουσαλήμ, τὴ θεοβάδιστη πόλη, ὅπου Ἐκεῖνος «διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος», στὴν πόλη ὅπου κα-

ταργήθηκε ὁ θάνατος μὲ τὴν Ἀνάσταση, αἰσθάνθηκαν νὰ πάλλονται φλεγόμενες οἱ καρδιές τους ἀπὸ συγκίνηση, ἀπὸ κατάνυξη, ἀπὸ καλὴ ἀλλοίωση, καθὼς συνειδητοποιοῦσαν ὅτι, τὸ νὰ ζεῖς ἐγωτικὴ ζωὴ εἶναι ἐμπειρία ἐρήμωσης, κι ἐκεῖνοι, συνεπαρμένοι, ἔπαιρναν τὴν ἀπόφαση ν' ἀποθέσουν, ἐκεῖ ὅπου ἔγινε ἡ μεγάλη θυσία, τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ νὰ γίνουν καινὴ κτίση. Ἐκεῖ, στὸ σπίτι τοῦ φιλόξενου καὶ γενναιόδωρου Ἀρχιεπισκόπου Γεράσων Θεοφάνη, ἄκουσαν γιὰ τὸ περίφημο νοσοκομεῖο τοῦ Τὲλ Ἀβίβ, εἰδικευμένο στὴ νόσο τῆς Ἄννας, ξακουστὸ σ'ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τὶς ἐπιτυχίες στὸν τομέα του. Ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι στὸ τραπέζι τοῦ Σεβασμιωτάτου τοὺς προέτρεψαν μὲ ἐπιμονὴ νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦν.

Ἡ Ἄννα ἔκανε εἰσαγωγὴ στὸ ἑβραϊκὸ νοσοκομεῖο ὅπου ὁ γιατρός της, ποὺ ἦταν συγχρόνως καὶ ραββίνος, ἱερέας τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ζηλωτές, ποὺ ξεχωρίζουν μὲ τὰ μαῦρα ροῦχα, τὰ ψηλὰ μαῦρα καπέλα καὶ τὰ μπουκλάκια στὰ μαλλιά, μιὰ μέρα ἔσκυψε κοντά της καὶ ἐμπιστευτικά τῆς ψιθύρισε στὸ αὐτί: « Ἐσὺ εἶσαι Ἑλληνίδα, Χριστιανὴ Ὀρθόδοξη, ἔτσι; Ἐσεῖς κατέχετε τὸ σημαντικότερο φάρμακο: τὴ Θεία Κοινωνία, τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Νὰ κοινωνεῖς κάθε μέρα καὶ θὰ σωθεῖς».

Ἡ Ἄννα ἔμεινε ἐνεὴ μὲ τὴ μαρτυρία πίστης τοῦ ραββίνου. Γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ οἰκτείρησε τὸν ἑαυτό της ποὺ ἔζησε ὅλη της τὴ ζωὴ σχεδὸν μακριὰ ἀπὸ τοὺς «ποταμοὺς ὕδατος ζῶντος» ποὺ ἔρρεαν δίπλα της καὶ μόνο μετὰ τὴν ἀρρώστια, ἄνοιξε τὴν καρδιά της γιὰ νὰ ἐνεργήσει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ στὴν ψυχή της, ὥστε νὰ φωλιάσουν μέσα της τὰ λόγια τοῦ γέροντα στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ὠοτοκήσουν καὶ τώρα νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἐκτιμήσει τὴ συμβουλὴ τοῦ ραββίνου ποὺ τὴν ὠθοῦσε - ὢ τοῦ θαύματος! – πρὸς σχέση, κοινωνία καὶ ἕνωση μὲ τὸν Χριστό.

Φάνυ Κουντουριανοὺ-Μανωλοπούλου

«Γιατί νὰ μείνω Ἑλλάδα;»*

*«**Νὰ φύγω, ἢ νὰ μείνω;**»*. Τριβελίζει τὸ κεφάλι τῆς Εὔας αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ἐδῶ καὶ ἀρκετὲς μέρες. Τελειόφοιτη τοῦ Πολυτεχνείου καί τό μέλλον της διαφαίνεται λαμπρὸ στὸ ἐξωτερικό.

Ἀρκετὰ μάλιστα ἀπὸ τὰ κορυφαῖα εὐρωπαϊκὰ Πανεπιστήμια προσφέρουν θέσεις γιὰ μεταπτυχιακὲς καὶ διδακτορικὲς σπουδὲς καὶ παράλληλη ἐπιστημονικὴ συνεργασία σὲ ἀπόφοιτους τῆς εἰδικότητάς της. Οἱ καθηγητές της στὴ Σχολὴ τὴν καθησυχάζουν πὼς «ἔξω» θὰ βρεῖ τὶς πλέον κατάλληλες συνθῆκες γιὰ νὰ ἀνελιχθεῖ σὲ γνωστικὸ καὶ συνάμα σὲ ἀκαδημαϊκὸ ἐπίπεδο. Οἱ φίλοι της τὴν παροτρύνουν νὰ φύγει, καὶ ἤδη μπῆκαν σὲ διαδικασία ἀναζήτησης εἰσιτηρίων γιὰ νὰ τὴν ἐπισκεφτοῦν τὸ ἑπόμενο καλοκαίρι. Ὅσο γιὰ τοὺς γονεῖς της, ὁ πατέρας μονάχα τῆς εἶπε νὰ κάνει ὅ,τι ἐκείνη νομίζει καλύτερο. Καὶ ἡ μάνα μὲ σφιγμένα τὰ χείλη καὶ μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια, προσπάθησε νὰ τῆς χαμογελάσει γιὰ νὰ τῆς δείξει πόση ἐμπιστοσύνη εἶχε στὴν κρίση της...

Παρὰ ὅμως τὶς παροτρύνσεις τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν φίλων της, ἡ Εὔα δὲν εἶχε ἀκόμα πάρει τὴν ὁριστικὴ ἀπόφαση. Μέρες τώρα ἔμενε συλλογισμένη, σημειώνοντας θετικὰ καὶ ἀρνητικὰ γιὰ τὴν μία ἢ τὴν ἄλλη ἐπιλογή, κάνοντας μακρὲς λίστες μὲ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα... Στὸ τέλος, καθὼς ἡ πλάστιγγα ἔγερνε ἐμφανῶς πρὸς τὴ μία κατεύθυνση, ἔγραψε μὲ μεγάλα γράμματα στὸ ἡμερολόγιό της: «Γιατί νὰ μείνω Ἑλλάδα;».

Ἀπομεσήμερο καὶ ἡ Εὔα ἀποφάσισε νὰ βγεῖ μιὰ βόλτα, νὰ ξεσκάσει. Τὸ ἁπαλὸ ἀεράκι, πρώιμα ἀνοιξιάτικο, τῆς δρόσιζε τὰ μάγουλα, ἐνῶ ταυτόχρονα ἔδιωχνε μακριὰ τὶς γεμάτες ἀγωνία σκέψεις της, τὸ τεράστιο ἐκεῖνο ἐρωτηματικό: «Γιατί νὰ

* Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα ποὺ δημοσίευσε πρόσφατα ἡ Eurostat τό 6% τῶν Ἑλλήνων ἡλικίας 20-64 ἐτῶν κατοικοῦσαν τὸ 2017 σὲ ἄλλες χῶρες-μέλη τῆς ΕΕ. Τό 2012 τὸ ἐν λόγω ποσοστὸ ἦταν 4,7% ὅπως καὶ τὸ 2007. Μεγαλύτερη κινητικότητα παρατηρεῖται στοὺς ἀπόφοιτους τῆς τριτοβάθμιας ἐκπαίδευσης καθὼς ἀποτελοῦν τὸ 31,4% τοῦ συνόλου τῶν πολιτῶν ποὺ ἔχουν μετοικήσει σὲ ἄλλο κράτος-μέλος στὴν ΕΕ.

μείνω Ἑλλάδα;». Κάθισε σὲ ἕνα παγκάκι. Ὁ ἥλιος, ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα ἀρχίσει νὰ δύει, τῆς ἔλουζε τὸ πρόσωπο καὶ τῆς ζέσταινε τὸ κορμί, τὴν καρδιά. Γιὰ μερικὰ λεπτὰ ἀφέθηκε σὲ αὐτὴ τὴν ὁμορφιὰ καὶ στὸ γαλήνεμα τῆς ψυχῆς της χωρὶς νὰ σκέφτεται τὸ αὔριο, τὸ μετά, τὸ «μέσα» ἢ τὸ «ἔξω»... «Δόξα τῷ Θεῷ!», σιγοψιθύρισε, «Λίγες στιγμὲς γαλήνης!».

Ἔμεινε νὰ κοιτάζει τὸν ἀπέραντο γαλάζιο ἀττικὸ οὐρανό... Τὸν ἥλιο νὰ ἀντανακλᾶ στὰ μάρμαρα τοῦ Παρθενώνα! Μιὰ καμπάνα ἀκούστηκε νὰ σημαίνει στὸ ἀπομεσήμερο γιὰ τὴν Προηγιασμένη. Ἄνοιξη... Σαρακοστή... Ἑλλάδα! Ὁμορφιά, πίστη, ζεστασιά!

Κι ἔτσι ξαφνικὰ καταμεσῆς τῆς γαλήνης τὸ ἐρωτηματικὸ ἐμφανίστηκε ξανά. Τεράστιο καὶ ἀμείλικτο καὶ πάλι, ἀλλὰ τόσο διαφορετικό!!! «ΠΩΣ ΝΑ ΦΥΓΩ ΑΠΟ ΕΔΩ;».

Ἐδῶ, σοῦ φτάνει ἕνας οὐρανὸς καὶ μιὰ ἀχτίδα ἥλιου γιὰ νὰ ξεθολώσει ὁ νοῦς σου. Ἐδῶ σέ κάθε βῆμα μιὰ ζεστὴ γωνιά, μὲ γαλήνη καὶ εὐωδιὰ σὲ περιμένει γιὰ νὰ σὲ φέρει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ νὰ κουρνιάσεις μέσα της, νὰ νιώσεις δυνατός.

Ἐδῶ γονεῖς, φίλοι, συγγενεῖς...

Ἐδῶ ὅσοι σὲ συνέδεσαν μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία. Ὅσοι μ' ἔγνοια παρακολουθοῦν τὰ βήματά σου, ἕτοιμοι σὲ κρίσιμες, σκοτεινὲς ὧρες νὰ σοῦ θυμίσουν τοὺς στόχους σου.

Ἐδῶ μιὰ ἀγκαλιὰ ἄνθρωποι ποὺ στέκουν γύρω σου σὰν ἀδελφοί, μὲ τὴν ἴδια ὀρθόδοξη πίστη, μὲ τὴν ἴδια ἀγωνιστικὴ πορεία...

Ἐδῶ δρόμοι, κτήρια, πλατεῖες κλείνουν μέσα τους ἱστορίες παλιὲς καὶ νέες... καὶ τὴ δική σου!

«ΠΩΣ ΝΑ ΦΥΓΩ ΑΠΟ ΕΔΩ;»

Δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσει τίποτα καὶ κανέναν ἀπὸ αὐτοὺς πίσω ἡ Εὐα... Τῆς ἦταν ὅλα πολύτιμα! Τὰ εἶχε ὅλα ἀνάγκη! Ἤξερε βέβαια πὼς αὐτὰ δὲν μετροῦσαν στὰ πλεονεκτήματα σὲ ὅλους τούς οἰκονομικοὺς καὶ ἐπαγγελματικούς της ὑπολογισμούς. Οὔτε ἔδιναν ἀπάντηση στὸ βασανιστικὸ «γιατί;». Τώρα ὅμως δὲν τὴν ἀπασχολοῦσε τὸ γιατί; ἀλλὰ τὸ πῶς;

Πῶς νὰ φύγει ἀπὸ δῶ; Ἡ πατρίδα της χρειάζεται τὰ παιδιὰ της περισσότερο τώρα, στὰ δύσκολα.

Πῶς νὰ φύγει ἀπὸ δῶ; Τώρα πού στὴν πορεία της χρειάζεται στήριγμα γιὰ τὰ ὄνειρά της τὴν πίστη στὸν Θεό; Αὐτὴ τὴν πίστη ποὺ τὴ ζεῖς μοναδικὰ –ὅλοι τό ὁμολογοῦν– μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ὀρθόδοξης Ἑλλάδας, στὴ θαλπωρὴ τῶν ὀρθόδοξων ναῶν της;

Τελικά, τὸ ἀποφάσισε: Θὰ ἐπέμενε... ἑλληνικά! Θὰ ἔμενε Ἑλλάδα!

Θὰ ἀγωνιζόταν στὴν πατρίδα της γιὰ τὴ γνωστική, ἀκαδημαϊκὴ καὶ πνευματική της ἐξέλιξη καὶ προκοπή! Θὰ ἐπιχειροῦσε στὴ χώρα της νὰ προχωρήσει καὶ νὰ πραγματοποιήσει τοὺς στόχους, τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὰ ὄνειρά της, ποὺ τὰ ἔπλασε μὲ φόντο ἑλληνικό! Θὰ ἔκανε τὴν προσπάθεια καὶ τὸν ἀγώνα της ἐντός τῶν συνόρων!

Ἀγριππίνα

«Ἑλλάδα σάν τόν ἥλιο σου...»

«Ἑλλάδα σάν τόν ἥλιο σου ἥλιος ἀλλοῦ δέν λάμπει» *(Λορέντζος Μαβίλης).*

Ἕνα πλεούμενο μέσα στίς τρικυμισμένες θάλασσες τῶν καιρῶν, ἡ Ἑλλάδα μας. Ἄγρια τά κύματα ὁλοῦθε τή χτυποῦν, μά ἀδύναμα νά τήν καταποντίσουν, γιατί ἡ ρότα της εἶναι στραμμένη πάντοτε πρός τήν Ἀθανασία.

Στά θέμελά της ἔχει τῶν Ἁγίων μας τά Λείψανα καί στήν κορφή της ἔχει τόν Σταυρό. Ταυτίζεται ἡ μοίρα της μαζί τους.

Θηριομαχεῖ διαρκῶς, μέ τῆς προδοσίας τήν πλεκτάνη καί μέ τῆς περίτεχνης ἀπάτης τήν κακία.

Ὡστόσο, αὐτή ζυμώνει μέ τό αἷμα της τό χῶμα αἰῶνες τώρα. Γι᾽αὐτό εἶναι ἀτέρμονη ἡ φωτεινή πορεία της.

Τά θέμελά της χάνονται στά βάθη τοῦ χρόνου. Τῆς προγονικῆς σοφίας της ὁ κρουνός καί τῆς Ὀρθοδοξίας της ἡ κολυμβήθρα, σκορποῦν μηνύματα ζωῆς σέ ἔθνη καί λαούς.

Ξένοι κουρσάροι ἀέναα ζηλεύουν τήν ἔνθεη ὁρμή της. Μέ ἀγκωνάρια παρμένα ἀπό τά θέμελά της χτίσαν τά ἐθνικά τους σπιτικά ὅλοι οἱ λαοί σ᾽ ἀνατολή καί δύση.

Ληστές συμμαχικοί ἀπό τά σπλάχνα της βγαλμένοι, θρεμμένοι μέ τό αἷμα της - οἱ νέοι ἐφιάλτες - ἁρπάζουν τούς θησαυρούς της, μολύνουν τήν τιμή της συνεχῶς.

Τῆς Ὀρθόδοξης πίστης της τά φῶτα πού τά σκόρπισε στά πέρατα τῆς γῆς, στό τότε καί στό τώρα, μέ τούς ἄοκνους ἱεραποστόλους της σέ Ἀφρική καί Ἀσία, στήν Κίνα καί στή Βραζιλία.

Διαμελίζεται ἡ πατρίδα μας, ἀπ᾽ τίς ἁρπαγές τῆς ἀδικίας καί ἀπό τούς σφετεριστές τοῦ πνευματικοῦ της πλούτου. Ἐν τούτοις ζεῖ ἀκόμη καί θά ζεῖ καί θά ἀνασταίνεται ἀπό τήν τέφρα της αἰώνια.

Δέν κλαίω ὡστόσο τούτη τήν ὥρα τά ἄδεια της ταμεῖα, τή φτώχεια καί τά χρέη. Κλαίω γιατί πελέκησαν τίς ρίζες της, τῆς ἀνθρωπιᾶς της τά κάστρα, τῆς τιμῆς καί τῆς σωφροσύνης της τήν ὀμορφιά.

Κλαίω, γιατί ἐπιβουλεύονται τῆς γλώσσας της τόν πλοῦτο μέ τήν τόση ἀκριβολογία καί πλαστικότητά της, μέ τήν διαχρονικότητα καί τόν δυναμισμό της τόν τρισχιλιόχρονο, γιατί βαραθρώνουν τίς πολιτισμικές της ἀξίες. Κλαίω γιατί φθείρουν τήν νιότη της οἱ ἔμποροι τοῦ θανάτου.

Ἑλλάδα μου, πατρίδα μου μεγάλη, σ᾽ ἔχουν πετσοκόψει οἱ ἐχθροί σου. Μά ἐσύ δαφνοστεφανωμένη, μέ τῆς ἀντρειοσύνης σου τή λευτεριά, στέκεις παντοτινά ὀρθή.

Εἶσαι ἡ πύλη τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Δύσης ἀγκωνάρι. Ἕνα φανέρωμα ζωῆς πού ἀέναα πάλλει. Τῆς Οἰκουμένης εἶσαι ἡ πιό ψηλή κορφή. Δέν θά σέ χαμηλώσουν οἱ αἰῶνες.

Ἀδ. Θέκλα

Σκέφτεσαι τὸ αὔριο;

Ἕνας Χριστιανὸς βασανιζόταν συχνὰ ἀπὸ διάφορες μελλοντικὲς ὑποθέσεις.

Ἀνησυχία του, τὸ τί θὰ γίνει αὔριο, τί θὰ γίνει μεθαύριο, τί μᾶς περιμένει τὴν ἑπομένη ἑβδομάδα.

Ὅλη αὐτὴ ἡ φροντίδα ἔπνιγε τὴν ψυχή του, πράγμα ποὺ τὸν ἔκανε πολὺ δυστυχῆ.

Μιὰ νύχτα, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶδε ἕνα ὄνειρο. Περπατοῦσε σ' ἕνα μακρινὸ δρόμο φορτωμένος μὲ ἕνα σακὶ στὴν πλάτη. Τὸ φορτίο του ἦταν βαρὺ καὶ κάπου στάθηκε νὰ ξαποστάσει. Μὰ ὅταν θέλησε νὰ σηκωθεῖ γιὰ νὰ συνεχίσει τὸ ταξίδι του, ἀντιλήφθηκε πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ σηκώσει τὸ σακίδιό του. Ἄνοιξε τότε νὰ δεῖ τί ἔχει μέσα. Καὶ τί βλέπει! Μικρὰ-μικρὰ δέματα.

Τὸ ἕνα ἔγραφε ἀπ' ἔξω: *«αὐτὸ γιὰ αὔριο»*.

Ἕνα ἄλλο ἔγραφε: *«αὐτὸ γιὰ μεθαύριο»*.

Τὸ τρίτο ἔγραφε: *«αὐτὸ γιὰ σήμερα»*.

Αὐτὸ ἦταν ἀνάλαφρο. Τὸ σήκωσε μὲ χαρὰ καὶ συνεχίζοντας τὸ ταξίδι του ξύπνησε.

Τὸ ὄνειρο αὐτὸ ἐκφράζει μιὰ τραγικὴ πραγματικότητα.

Ἡ μέριμνα γιὰ τὸ αὔριο, γιὰ τὸ μεθαύριο, γιὰ τὸ μετὰ ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα, γιὰ τὸ μετὰ ἀπὸ ἕνα μήνα καὶ ἕνα χρόνο, γεμίζει τὶς ψυχές μας μὲ ἄγχος καὶ ἀνησυχίες, ποὺ μᾶς ἀφαιροῦν τὴν γαλήνη καὶ μᾶς κάνουν τὸ βάρος τῆς ζωῆς δυσβάστακτο. Γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξει ὁ Κύριός μας ἀπ' αὐτὲς τὶς ἐναγώνιες στιγμὲς εἶπε ἐκεῖνα τὰ ἀθάνατα λόγια.

«Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς». (Μθ. 6,34).

Ἡ χαρὰ στὶς σχέσεις τῆς οἰκογένειας

Ὅσοι εἶναι ἀδιάφοροι ἢ ἐχθρικοὶ στὴν χριστιανικὴ πίστη ἔχουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ στερεῖται χαρᾶς. Ὅτι εἶναι στηριγμένη στὶς ἀπαγορεύσεις, σὲ ἕνα ἠθικὸ πλαίσιο τὸ ὁποῖο δὲν ἐπιτρέπει στὸν χριστιανὸ νὰ χαρεῖ τὴν ζωὴ του ὅπως ὅλος ὁ κόσμος. Μερίδα μάλιστα χριστιανῶν φαίνεται ὅτι ἐνστερνίζεται αὐτὴν τὴν ἀντίληψη. Θεωρεῖ τὴν πνευματικὴ ζωὴ ὑπόθεση σοβαρότητας, καθὼς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ταυτίζουμε τὴν ὁδὸ τῆς πίστης μὲ τὴν ἐκκοσμικευμένη πραγματικότητα, στὴν ὁποία ἡ χαρὰ εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν εὐχαρίστηση.

Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι σωστή, καθὼς ἡ χαρὰ εἶναι δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸν ἄνθρωπο. Ὁ χριστιανὸς ποὺ θέλει νὰ ζεῖ αὐθεντικὰ παρακαλεῖ νὰ ἔχει τὴν δωρεὰ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων. Ὁ λόγος τοῦ Ρώσου Ἁγίου Σεραφεὶμ τοῦ Σάρωφ “Χριστὸς ἀνέστη, χαρὰ μου”, κάθε φορὰ ποὺ συναντοῦσε ἕναν ἄνθρωπο, καθόλον τὸν χρόνο, δείχνει ὅτι ἡ χαρὰ γιὰ τὴν πίστη εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας καὶ τὸ περιεχόμενό της, χωρὶς νὰ ἀπορρίπτει τὴν εὐχαρίστηση συλλήβδην, τὴν ὑπερβαίνει.

Ἡ χαρὰ πηγάζει ἀπὸ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο. Δὲν μποροῦμε νὰ μὴν εἴμαστε χαρούμενοι ὅταν γνωρίζουμε ὅτι ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ μᾶς. Δὲν μποροῦμε νὰ μὴν εἴμαστε χαρούμενοι ὅταν κοινωνοῦμε τὸν

Θεάνθρωπο Κύριο σὲ κάθε θεία λειτουργία, ὅταν δηλαδὴ Τὸν ἀφήνουμε νὰ κατοικήσει μέσα μας. Δὲν μποροῦμε νὰ μὴν εἴμαστε χαρούμενοι ὅταν συναντοῦμε τὸν ὅποιο πλησίον, ἀκόμη κι αὐτὸν ποὺ μᾶς δυσκολεύει, διότι γνωρίζουμε πὼς ὁ ἄλλος ὑπάρχει καὶ γιὰ τὴν πνευματική μας πρόοδο, γιὰ τὴν ἄσκησή μας, γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς ἀρετῆς, γιὰ νὰ μάθουμε νὰ δινόμαστε καὶ νὰ προσφερόμαστε καὶ νὰ ἀνεχόμαστε ἐν ἀγάπῃ.

Αὐτὴ ἡ χαρὰ ἔχει πρωταρχικὴ ἀξία στὶς σχέσεις τῆς οἰκογένειας. Προτεραιότητα στὸ ζευγάρι δὲν εἶναι ἡ συμπόρευση γιὰ νὰ τὰ βγάλει πέρα στὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς ἢ γιὰ νὰ πάψει ἡ μοναξιὰ ἢ γιὰ νὰ μεγαλώσει παιδιά. Προτεραιότητα εἶναι ἡ χαρὰ τῆς κοινωνίας τοῦ ἑνὸς μὲ τὸν ἄλλο, ἡ συνάντηση τῶν προσώπων. Τὸ ὅτι ὁ ἄλλος ὑπάρχει γιὰ μένα κι ἐγὼ γι' αὐτόν. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ παιδιά. Δὲν ὑπάρχουν μόνο γιὰ νὰ μᾶς διαδεχθοῦν στὴν ζωὴ ἢ γιὰ νὰ πετύχουν ἢ γιὰ νὰ καταξιωθοῦμε στὴν κοινωνία ἢ γιὰ νὰ ἔχουμε βοήθεια καθὼς περνοῦν τὰ χρόνια. Ὑπάρχουν γιὰ νὰ μᾶς μάθουν νὰ δινόμαστε, νὰ μὴν ἐγκλωβιζόμαστε στὴν αὐτάρκεια μιᾶς σχέσης, ἡ ὁποία κάποτε γίνεται πληκτική, ὅταν ὁ χρόνος τὴν ἐγκλωβίζει στὴν συνήθεια.

Ἡ χαρὰ σκοντάφτει συνήθως στὸν ἐγωισμό, στὴν ἀπουσία δοτικότητας, στὴν ἀπαίτηση ὁ ἄλλος νὰ κάνει τὸ θέλημά μας. Κάποτε σὲ μία συνεχόμενη διάθεση κατάκρισης, ἡ ὁποία ἐντοπίζει τὰ λάθη καὶ τὶς ἀνεπάρκειες τοῦ ἄλλου, γιὰ νὰ δικαιώσει τὸ δικό μας θέλημα, τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι ἡ σχέση ὅπως τὴν θέλουμε. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ παιδιά μας. Μᾶς στενοχωροῦν ὅταν ἔχουν θέλημα καὶ ὅταν τὸ θέλημά τους δὲν συμβαδίζει μὲ τὸ δικό μας. Εἶναι ὅμως ἄλλο ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ πάλη γιὰ νὰ μάθουν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν συνύπαρξη καὶ ἄλλο ἡ λήθη τῆς χαρᾶς διότι ὑπάρχει καὶ ἡ πρόταξη τῶν ἀδυναμιῶν τους ποὺ μᾶς πληγώνουν.

Ἂς ξαναδοῦμε τὸ νόημα τῆς χαρᾶς γιὰ τὴν πίστη μας καὶ ἂς τὸ προβάλουμε καὶ στὴν οἰκογενειακὴ ζωή!

π. Θεμιστοκλῆς Μουρτζανός

Συζήτηση περί παίδων ἀγωγῆς

Ἀπό τίς διδαχές τοῦ ἁγίου Παϊσίου

Ἀξιόλογη καί ἀξιοπρόσεκτη εἶναι ἡ συζήτηση πού εἶχε μέ τόν ἅγιο ἕνας ἀδελφικός μου φίλος σχετικά μέ τή θρησκευτική ἀγωγή τῶν παιδιῶν. Καταχωρῶ τά κυριότερα σημεῖα της:

– Πολλοί οἱ πειρασμοί καί οἱ κίνδυνοι γιά τούς νέους σήμερα, Γέροντα. Ἀνησυχοῦμε, παρόλο πού φροντίζουμε νά ἔχουμε τά παιδιά μας μέσα στην Ἐκκλησία.

– Τά παιδιά πού ἔχουν ποτιστεῖ ἀπό μικρά στήν εὐσέβεια, μήν τά φοβᾶστε. Καί νά ξεφύγουν λίγο, λόγω ἡλικίας, λόγω πειρασμῶν, θά ἐπανέλθουν. Εἶναι σάν τά κουφώματα πού τά περνᾶμε μέ τό λάδι καί δέν τά πιάνει ἡ σαπίλα.

– Ἀπό ποιά ἡλικία πιστεύεις, Γέροντα, ὅτι ἀρχίζουν τά παιδιά νά γίνονται δέκτες [τῶν πειρασμῶν] καί μέ ποιό τρόπο πρέπει νά ἐνεργοῦμε πάνω τους σάν γονεῖς, χωρίς να ὑπάρχει κίνδυνος νά τά βλάφουμε ἀπό τυχόν ὑπερβολές;

– Πρῶτα πρῶτα, τά παιδιά ἀντιγράφουν ἐμᾶς καί μάλιστα ἀπό μωρά. Ἀπό κεῖ καί πέρα θά πρέπει νά ἐνεργοῦμε ἐπάνω τους ὅπως στά ρολόγια. Ὅσο παίρνει τό ἐλατήριό τους, τά κουρδίζουμε γρήγορα. Μετά σιγά σιγά, προσέχοντας νά μή σπάσουμε τό ἐλατήριό τους μέ τό ζόρισμα.

– Πολλές φορές, Γέροντα, τά παιδιά ἀντιδροῦν σέ διάφορα θέματα εὐσέβειας.

– Ὅταν κάτι δέν πάει καλά, πάντα κάτι φταίει. Μήπως φταίει τό παράδειγμά μας; Μήπως φταῖνε τίποτε κακά θεάματα, τίποτε ἄσχημες πράξεις, ἄσχημα λόγια μέσα στό σπίτι; Πάντως τήν εὐσέβεια τή δίνουμε στά παιδιά μέ τό γάλα καί ὄχι μέ τήν ξηρά τροφή. Ποτέ μέ πίεση καί

προσταγή. Καί προπαντός μέ τό παράδειγμά μας.

– Στίς περιπτώσεις τῶν κακῶν πράξεων τό ξύλο φέρνει ἀποτέλεσμα;

– Νά τό ἀποφεύγουμε ὅσο μποροῦμε. Οὔτε ἐκεῖνα τά «μή μή» συνέχεια. Τοῦ παιδιοῦ νά τοῦ δίνουμε νά καταλαβαίνει. Νά ξέρει πότε κάνουμε κάτι καί πότε δέν κάνουμε. Μόνο τότε τό φέρνουμε σέ λογαριασμό.

– Γέροντα, παρόλο πού τά ἀκολουθοῦμε ὅλα αὐτά, ἐκεῖνα γίνονται ἀτίθασα. Μερικές φορές ξεπερνᾶνε κάθε ὅριο. Δέν ξέρουμε τί νά κάνουμε.

– Ἄς δίνουμε καμιά φορά τό κατσαβίδι καί στό Χριστό γιά νά ρυθμίζει τά πράγματα σφίγγοντας μερικές βίδες. Μήν περιμένουμε νά τά κάνουμε ὅλα μόνοι μας.

– Ὅταν, Γέροντα, τό παιδί εἶναι μέσα στήν Ἐκκλησία, ἀλλά μετά ἀπό κάποια ἡλικία ἀρχίζει ν' ἀλλάζει συμπεριφορά, νά ξεφεύγει, πῶς πρέπει να ἐνεργοῦμε;

– Μέ ἠρεμία. Ἄν εἶναι κάτι πολύ σοβαρό νά ἐπεμβαίνουμε. Νά παραβλέπουμε καί τίποτε, γιά νά μή θυμώνει καί γίνεται χειρότερο.

– Ὅταν ἕνα παιδί μπλέξει μέ κακές παρέες καί ἐγκαταλείψει τό σπίτι του, ἐνῶ δέν ἔχει πάρει πολύ Χριστό μαζί του, ὑπάρχουν ἐλπίδες νά ἐπανέλθει;

– Ἀγάπη πῆρε μέσα του; Ὅταν μέσα στό σπίτι ὑπάρχει ἀγάπη καί τό ἴδιο τό παιδί τό περιβάλλουμε μέ ἀγάπη, καί νά φύγει καί νά μπλέξει μέ παρέες καί μέ γλέντια, θά δεῖ κάποια στιγμή ὅτι ἔξω δέν ὑπάρχει ἀγάπη. Θά δεῖ ὅτι ὑπάρχει παντοῦ ὑποκρισία καί θά γυρίσει στό σπίτι. Ἐνῶ ἄν θυμᾶται ἐχθρότητα καί μῖσος, δέν θά τοῦ κάνει καρδιά νά πάρει τή στράτα τοῦ γυρισμοῦ.

– Ὅταν γνωρίσουμε τό Χριστό ἀργά, δηλαδή ἐνῶ τά παιδιά μας ἔχουν ἤδη μεγαλώσει, τί πρέπει νά κάνουμε γιά νά τά βάλουμε στό δρόμο τοῦ Θεοῦ;

– Ἐδῶ μόνο ἡ προσευχή φέρνει ἀποτέλεσμα. Πρέπει νά ζητήσουμε ἀπό τό Θεό μέ πολλή πίστη ἔλεος γι' αὐτά τά παιδιά, πού δέν εὐθύνονται γιά τήν ἀπιστία τους. Νά ἀναγνωρίσουμε ὅτι ἡ εὐθύνη εἶναι μόνο δική μας, νά ταπεινωθοῦμε καί νά μετανοήσουμε εἰλικρινά, καί ὁ Θεός θά τά βοηθήσει. Ἔχει Ἐκεῖνος τόν τρόπο του. Ὅλο καί κάποιο σωσίβιο θά τούς ρίξει γιά νά σωθοῦν.

Ἀπό τό βιβλίο
«Ὑπαίθριο Ἀρχονταρίκι»
τοῦ π. Διονυσίου Τάτση

Ἐσὺ ποῦ θὰ πᾶς διακοπές;

Χαμογελαστοὶ βγαίναν ὅλοι ἔξω ἀπὸ τὸ ἀμφιθέατρο. Ἐπιτέλους τὸ τελευταῖο μάθημα… γιὰ φέτος.

–Ἂν δὲν ὑπῆρχε κι αὐτὴ ἡ ἐξεταστική, ὅλα θὰ ἦταν καλύτερα! ἀναστέναξε δίπλα μου μιὰ συμφοιτήτριά μου.

Ἔκανε μιὰ ἀπότομη κίνηση μὲ τὸ χέρι της μπροστὰ στὸ πρόσωπό της, σὰν νὰ ἤθελε νὰ διώξει αὐτὲς τὶς κακὲς σκέψεις.

–Ἂς τὰ ἀφήσουμε ὅμως αὐτά. Ἐσὺ τί θὰ κάνεις τὸ καλοκαίρι; Ποῦ θὰ πᾶς διακοπές;

–Στήν κατασκήνωση! τῆς ἀπάντησα αὐθόρμητα.

Ἄ! Σὲ ποιὰ πηγαίνεις;

Τῆς ἐξήγησα ἐν συντομία γιὰ τὴν κατασκήνωσή μας. Δὲ ξέρω ἂν κατάλαβε πολλὰ πράγματα.

–Μέ τὸ κατηχητικὸ δηλαδή; Καὶ πότε φεύγεις;

–Θά φύγω μόλις τελειώσει ἡ ἐξεταστικὴ νὰ βοηθήσω στὶς περιόδους τῶν μικρότερων παιδιῶν. Δύο μέρες μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐξεταστικῆς γιὰ τὴν ἀκρίβεια.

–Δύο μέρες; Θὰ ἔχεις δηλαδὴ μόνο δύο μέρες γιά… σένα;

Σάστισα. Δὲν καταλάβαινα τί ἐννοοῦσε.

–Μά κι οἱ μέρες τῆς κατασκήνωσης γιὰ μένα εἶναι! ἀναφώνησα.

Φάνηκε σκεφτικὴ γιὰ μιὰ στιγμή. Ἔπειτα, πῆρε πάλι τὸ εὔθυμο ὕφος της καὶ συνέχισε τὶς ἐρωτήσεις.

–Ἐντάξει! Καὶ μετά; Ποῦ ἀλλοῦ θὰ πᾶς;

–Πουθενά. Θὰ εἶμαι ὅσο περισσότερο καιρὸ γίνεται στὴν κατασκήνωση…

Αὐτὸ τῆς φάνηκε πολὺ βαρύ.

–Ἐσύ θὰ μὲ σκάσεις! Ἕνα ὁλόκληρο καλοκαίρι θὰ εἶσαι στὴν κατασκήνωση τοῦ κατηχητικοῦ καὶ μάλιστα θὰ κάνεις δουλειὲς γιὰ ἄλλους; Αὐτὸ εἶναι τρέλα!

Χαμογέλασα συγκαταβατικά.

–Ἔχεις ἀπόλυτο δίκιο. Ὄντως περνᾶμε… τρέλα!

Εἴχαμε φτάσει ἤδη στὴ στάση τοῦ λεωφορείου κι ἀκόμη δὲν εἴχαμε καταφέρει νὰ συνεννοηθοῦμε…

–Λοιπόν, ἄκου ἐγὼ ποῦ θὰ πάω. Ἔκλεισα μέσω ἴντερνετ κάτι φθηνὰ ἀεροπορικὰ εἰσιτήρια γιὰ Κρήτη…

Ἄρχισε νὰ ἀπαριθμεῖ τοὺς διάφορους τόπους ποὺ θὰ ἐπισκεφθεῖ. Ναί, ἴσως τὸ νὰ πηγαίνεις ὅλο τό καλοκαίρι σὲ ἕνα ὀρεινὸ χωριουδάκι τῆς Βόρειας Ἑλλάδας μπροστὰ στὴν κοσμοπολίτικη Κρήτη νὰ ἀκουγόταν κάτι πολὺ ἁπλό, φτωχὸ καὶ μονότονο, ὅμως μέσα μου ζοῦσα τὴ βεβαιότητα πὼς οἱ δικές μου διακοπὲς θὰ ἦταν καλύτερες.

–Λοιπόν; μὲ ρώτησε ἡ συμφοιτήτριά μου μὲ ἕνα τόνο θριάμβου. Τέλειες οἱ διακοπές μου; Ἀνυπομονῶ νὰ τελειώσει ἡ ἐξεταστική!

–Κι ἐγὼ ἀνυπομονῶ! Γιὰ νὰ πάω… κατασκήνωση! Εὔχομαι νὰ περάσεις …τρέλα, ὅπως ἐγώ!!!

Φηλικιτάτη

ΑΠΟΨΕΙΣ-ΣΧΟΛΙΑ στην ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΠΕΣΕ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΠΡΟΠΥΡΓΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

τοῦ Δημητρίου Δημηνᾶ - Δικηγόρου

Ἡ χώρα μας ἐπὶ αἰῶνες διατηροῦσε τὸν θεσμὸ τῆς οἰκογένειας, μαζὶ μὲ τὴν γλώσσα καὶ τὴν θρησκεία, ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα δομικὰ στοιχεῖα τῆς συνοχῆς τοῦ Ἔθνους, μέσα στὴν ὁποία καλλιεργοῦνταν οἱ ἀρετὲς τῆς ἀγάπης, ἀλληλεγγύης, ἐντιμότητας, χριστιανικῆς πίστης, καθὼς καὶ οἱ ἀκατάλυτες διαχρονικὲς πνευματικὲς ἀξίες τοῦ γένους μας. Καὶ φυσικὰ ὡς οἰκογένεια, τῆς ὁποίας ὁ ὅρος εἶναι σύνθετος ἀπὸ τὶς λέξεις οἶκος καὶ γένος, ἐννοεῖται ἐν προκειμένω ἡ συνοίκηση κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη δύο ἀτόμων διαφορετικοῦ φύλου, ποὺ συνδέονται μὲ τὸν δεσμὸ τοῦ γάμου.

Στὶς μέρες μας ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου οἰκογένεια ἔχει χάσει τὴν πρωταρχικὴ σημασία της καὶ κατάντησε νὰ σημαίνει τὴν συμβίωση δύο ἀτόμων ἀσχέτως φύλου. Τέτοιου εἴδους «οἰκογένειες» ὁμοφυλόφιλων ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου καὶ στὴν χώρα μας καὶ μάλιστα μὲ τὴν νομικὴ κατοχύρωση καὶ προστασία τους διὰ τῶν περίφημων συμφώνων συμβίωσης, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ προοίμιο τῆς ὁσονούπω ἀναγνώρισης τοῦ ἐπισήμου γάμου μεταξύ τους.

Ἡ διαρκὴς φθορὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἑλληνικῆς οἰκογένειας δὲν ἔχει σταματημό. Πρόσφατα μόλις ὑπερψηφίστηκε, ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ, ἀπὸ τοὺς ἐκλεγμένους Ἐθνοπατέρες μας τὸ διαβόητο νομοσχέδιο δυνατότητος «παιδοθεσίας», διάβαζε υἱοθεσίας, ἀπὸ ὁμόφυλα «ζευγάρια».

Ἀρκετοί, ὄψιμα διακατεχόμενοι ἀπὸ αἰσθήματα «φιλανθρωπίας» Βουλευτές μας, δικαιολόγησαν τὴν ψῆφο τους μὲ τὸ ἔωλο ἐπιχεί-

ρημα, ὅτι ἐνήργησαν γιὰ τὴν ἀποσυμφόρηση, δῆθεν, τῶν ἱδρυμάτων φιλοξενίας ἐγκαταλελειμμένων παιδιῶν γιὰ τὰ ὁποῖα οἱ ὁμοφυλόφιλοι τρέφουν ἰδιαίτερη ἀγάπη. Τὸ ποιὸ θὰ εἶναι τὸ μέλλον αὐτῶν τῶν ἄτυχων παιδιῶν, τί γονεϊκά πρότυπα θὰ ἀντιγράψουν, πὼς θὰ αἰσθάνονται μέσα στὸ πλῆθος ὁμηλίκων κανονικῶν οἰκογενειῶν δὲν τοὺς προβληματίσε.

Ἀρκεῖ ἡ κομματικὴ πειθαρχία πρὸς διατήρηση τῶν ἑδρῶν τους, ἡ ἀποδοχή τους ἀπὸ μέρους «ἀπελευθερωμένων» ἀπὸ ἠθικοὺς φραγμοὺς καὶ ταμποὺ ἀτόμων τῆς κοινωνίας μας καὶ ἡ εὐθυγράμμισή τους πρὸς τὶς ἐκπορευόμενες ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐπιταγὲς τῶν Εὐρωπαίων ἑτέρων μας καὶ τῶν δογμάτων τῆς παγκοσμιοποίησης. Νὰ σημειωθεῖ, πάντως, γιὰ τὰ λεγόμενα «ἐγκαταλειμμένα», ὅπως γνωρίζω ἀπὸ προσωπικὴ πείρα, ὅτι ἐκκρεμοῦν ἀνικανοποίητες αἰτήσεις στὰ ἄσυλα βρεφῶν γιὰ υἱοθεσία ἀπὸ κανονικὰ ζευγάρια γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα σὲ σημεῖο ποὺ κάποιοι νὰ προβαίνουν σὲ παράνομες υἱοθεσίες ἀπὸ ἀλλοδαπές.

Ὁ νέος αὐτὸς νόμος γιὰ ἀναδοχὴ παιδιῶν ἀπὸ ὁμόφυλα ἄτομα, ἀποτελεῖ μετὰ τὸ δημογραφικὸ ἕνα ἀκόμη καίριο πλῆγμα στὴν παραδοσιακή μας οἰκογένεια, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ προπύργιο διαφύλαξης καὶ συντήρησης τοῦ πανταχόθεν βαλλομένου πρὸς διάρρηξη ἑλληνικοῦ κρατιδίου μας. Ἡ πτώση του θὰ σημάνει τὴν διάλυση τῆς συνοχῆς καὶ τὸν ἀφανισμὸ του κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ πύργου τῆς Βαβέλ, ποὺ κατέπεσε ἀπὸ τὴν ἀλαζονεία, τὴν ἀφροσύνη καὶ ἀσυνεννοησία τῶν οἰκοδόμων του μὲ συνέπεια τὸν διασκορπισμό τους στὰ πέρατα τῆς γῆς.

Οἱ ἐξ Ἀνατολῶν γείτονές μας, ποὺ συντηροῦν τὴν οἰκογένεια καὶ τὴν συνοχὴ τοῦ κράτους μὲ τὶς ἀκραῖες προφανῶς θρησκευτικές τους δοξασίες καὶ οἱ ὁποῖοι θὰ ἀπέρριπταν «διὰ ροπάλου» τέτοιους ἐκμοντερνισμούς, καραδοκοῦν νὰ μᾶς κατασπαράξουν, ἐπωφελούμενοι τῶν ἀπερίσκεπτων ἐκφυλιστικῶν ἐνεργειῶν μας. Ἂς ἔχουν γνώση ὅσοι τάχθηκαν νὰ φυλάγουν Θερμοπύλες.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΑΠΟΡΙΑΣ ΑΞΙΟ

τῆς Διαμάντως Τοσουνίδου

Ξεφυλλίζοντας τὸ βιβλίο ἱστορίας τῆς ἀνηψιᾶς μου, μαθήτριας γυμνασίου, παρατήρησα κάποιες προσθῆκες στὶς προσωπογραφίες. Ἀφοροῦσαν κυρίως γυναικεῖα πρόσωπα ἢ λιγότερο ἀνδρικά. Ἄλλοτε στόλιζε τὶς μορφὲς μὲ πλούσια μαλλιά, ἄλλοτε βλεφαρίδες μεγάλες, γυαλιά, ἀκόμη μουστάκια, μούσια κ.λ.π.

Διαχρονικό τό φαινόμενο, συνεχίζεται καὶ σήμερα ἢ πιθανὸν νὰ ὀφείλεται στὴν ἀνιαρότητα τῆς διδασκαλίας, ἢ σὲ ἔλλειψη διάθεσης προσοχῆς, σπανίως δέ, νομίζω σὲ καλλιτεχνικὲς τάσεις.

Ἡ κατάσταση δυστυχῶς μεταφέρεται καὶ στὶς ζωντανὲς εἰκόνες-πρόσωπα, μόνο ποὺ τώρα ἡ εἰκαστικὴ παρέμβαση ἀφορᾶ αὐτόχειρες τοῦ εἴδους καὶ εἶναι πιὸ βάναυση. Ἔτσι εἶναι συχνό τό φαινόμενο νὰ βλέπουμε νὰ κυκλοφοροῦν ἀκόμη καὶ τὶς πρωινὲς ὧρες, ἄτομα-τοιχογραφίες, μὲ βαμμένα πλουραλιστικά, τὰ μάτια, φρύδια, μάγουλα, χείλη μὲ προσθῆκες χαλκάδων στὴ μύτη, τ᾽αὐτιὰ κι ἀλλοῦ. Ὅταν δὲ ἡ ἐνδυμασία γίνεται πιὸ θερινή, τότε ἀποκαλύπτονται ὁλόκληρα ἔργα τέχνης, ἀποτυπωμένα πάνω στὸ δέρμα δίκην γκράφιτι.

Τὸ φαινόμενο εἶναι ἄξιο παρατήρησης ἢ ψυχανάλυσης ποὺ ἀφορᾶ τὴν δυναμική τῆς ἐμφάνισης. Δὲν εἶμαι εἰδική, μὰ θὰ ἤθελα νὰ διατυπώσω ἢ νὰ ἐξωτερικεύσω τὶς σκέψεις μου.

Ἡ πράξη τῆς μίμησης δικαιολογεῖ τὴ συμπεριφορὰ αὐτὴ ὅμως νομίζω μόνο σὲ πολὺ νεαρὰ ἄτομα πού θέλουν νὰ ἐνταχθοῦν στὸ «κοινωνικὸ σύνολο».

Ἡ κατάσταση ὡστόσο ξεφεύγει, ἡ ἐξαίρεση πλησιάζει νὰ γίνει κανόνας, γ᾽αὐτὸ βλέπεις νὰ κυκλοφοροῦν ἐνήλικες μὲ με-

ταλλαγμένα τὰ φυσικά τους χαρακτηριστικά, ἔτσι ποὺ αὐτὸ ποὺ ἀπεικονίζουν ἀπέχει πολὺ καὶ ἀπὸ πρόσφατες φωτογραφίες ταυτότητας. Γιατί ἄραγε; Τί θέλουν ν΄ἀλλάξουν; Δὲν τοὺς ἀρέσει αὐτὸ πού εἶναι; Νομίζουν πὼς γίνονται ὀμορφότεροι-ες μὲ τὴν χρήση μπογιᾶς ἢ ἄλλων «δομικῶν» ὑλικῶν; Θέλουν νὰ κρυφτοῦν ἀπὸ κάτι; Τοὺς ἀνακουφίζει τὴν πλήξη τους ἡ προσωρινὴ ἀλλαγή; Θεωροῦν πὼς κολακεύει τὴν ἐμφάνισή τους, τὸ ἐπιπλέον καὶ τονίζει τὴ φιλαρέσκειά τους, καλύπτοντας κάποιο ἀδιόρατο κόμπλεξ; Δὲν τοὺς ἀρκεῖ ἡ εἰκόνα τους, ὡς δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ; Τέλος-τέλος μήπως ἀσχολοῦνται καὶ ἀσχολούμαστε ὅλοι μόνο μὲ τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση παραμελώντας τὸν ἐσωτερικὸ διάκοσμο;

Φρονῶ πὼς θὰ πρέπει νὰ ξανακαθήσουμε στὰ θρανία, νὰ ἐπανέλθουμε στὰ ἀδικημένα, προσφάτως, ἀρχαῖα κείμενα ποὺ τονίζουν ὅτι «οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ» καὶ ὄχι μόνο. Νὰ «σκάψουμε στὸν ἔσω ἄνθρωπο», νὰ δοῦμε λίγο καὶ τὴν πατερικὴ φιλοσοφία, γιατί παρα- ασχοληθήκαμε μὲ τὶς ἰστοσελίδες καὶ τὰ likes.

«Πρόσεχε τὸν ἑαυτό σου» φωνάζει ὁ Μ. Βασίλειος, «γιατί ἄλλο εἶναι ὁ ἑαυτὸς μας (ψυχὴ καὶ νοῦς) ὅπως τὸν ἔπλασε ὁ Δημιουργός. Ἄλλο εἶναι τὸ σῶμα μας καὶ ἄλλα τὰ γύρω ἀπό μᾶς». Μὲ τὰ δύο τελευταῖα τό παρακάναμε στὴν ἐνασχόληση. «Γνώρισε τὴ φύση σου» λέει ὁ ἅγιος πατέρας. «Δὲς ποιὸς εἶσαι. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸ σῶμα περνοῦν καὶ φεύγουν. Τὸ πρῶτο μένει αἰώνια. Γιὰ σένα ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ, γιὰ σένα ἡ διανομὴ τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, ἡ κατάργηση τοῦ θανάτου, ἡ Ἀνάσταση».

Εἶναι ζηλευτὴ ἡ τέχνη τῶν ἁγιογράφων. Ἀποτυπώνουν πιστὰ τὴν ἐσωτερικὴ βιοτὴ τῶν ἁγίων. Μὰ ζηλεύω καὶ τὴν ἐργασία τῶν εἰδικῶν ἀποκατάστασης βεβηλωμένων ἁγιογραφιῶν. Κάτι μοῦ λέει ὅμως πὼς ὁ Πλάστης φύτεψε στὸν καθένα μας, τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπιληφθοῦμε αὐτοῦ τοῦ ἔργου στὸν ἴδιο μας τὸν ἑαυτὸ καὶ παράλληλα ἔδωσε τὴ δυνατότητα ἀπαλοιφῆς κάθε περιττοῦ ποὺ μᾶς στοιχειώνει! Πῶς; Μὲ τὴν ἐξομολόγηση!

Ἀπό τίς ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ μας

Αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, ἀγάπης, χαρᾶς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ἅγιο Θεό, διακατέχουν τὶς καρδιές μας, καθὼς ἔφτασε ἡ ὥρα νὰ κάνουμε τὸν ἀπολογισμό μας γιὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔτος πού διανύσαμε.

Ἕνα ἔτος ὅπου ὅλοι μας βιώσαμε -καὶ βιώνουμε- ἔντονα τὴν πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ κρίση στὴν πατρίδα μας. Ἀπέναντι ὅμως σ'αὐτὴ τὴν κρίση τῶν ἀνθρώπων, ὁ Θεὸς ἀντιπροτείνει τὴν δική Του ἀγάπη. Κοινωνία ἀγάπης καὶ ἑνότητας βιώσαμε ὅλη τὴ χρονιὰ πού πέρασε μὲ τὰ μέλη καὶ τοὺς φίλους τοῦ συλλόγου, ποῦ μὲ τὴν ἐνεργὴ παρουσία τους στὰ μαθήματα τῶν κύκλων, στὶς ὁμιλίες, μὲ τὴν συμμετοχή τους στὶς ἐκδρομὲς ἀλλὰ καὶ στὶς διακονίες καὶ λοιπὲς δραστηριότητες, προσέφεραν ποικιλοτρόπως στὸ ἔργο τοῦ συλλόγου.

Πόσα εὐχαριστῶ καὶ πόσα δόξα Σοι νὰ σοῦ ἀπευθύνουμε Κύριε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πού ἔστειλες κοντά μας. Δὲν ἔχει σημασία πόσο συνεισέφερε ὁ καθένας μας στὸ ἔργο αὐτό. Ἡ ἀξία του δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποσότητα τῆς προσφορᾶς ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπη πού ἔβαλαν αὐτοὶ πού τὴν προσέφεραν.

Ἡ ἱεραποστολὴ ἐντὸς καὶ ἐκτός τῆς πατρίδας μας δὲν χρειάζεται πλούσιους χορηγοὺς καὶ ὑψηλὲς γνωριμίες γιὰ νὰ κάνει τὸ ἔργο της. Παραθεωροῦμε τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἂν σκεφτόμαστε ἔτσι. Παραθεωροῦμε τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ στηριζόμαστε σὲ ἀνθρώπινους παράγοντες. Καὶ εἶναι λάθος αὐτό... Γιατί τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι ἔργο Θεοῦ καὶ ἔργο ΑΓΑΠΗΣ ὅλων σας, ὅλων μας. Εἶναι κάτι πού τὸ ζοῦμε καθημερινὰ ἐδῶ στὴν «ΚΥΡΙΑΚΗ», ἔργο πού στηρίξατε μὲ τὴν παρουσία σας, τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ἐργασία σας καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους.

Μὲ τὶς εὐχὲς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.κ. Γεωργίου, καὶ τὶς πνευματικὲς νουθεσίες τῶν Πατέρων, ὁλοκληρώθηκαν τὰ ἑσπερινὰ μαθήματα τῶν κύκλων πού διεξήχθησαν στὴν αἴθουσα ὁμιλιῶν τοῦ συλλόγου. Συγκεκριμένα:

Ὁ κύκλος μελέτης Ἁγίας Γραφῆς κάθε Δευτέρα γιὰ κυρίες

Ὁ κύκλος τῆς Τετάρτης γιὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες

Τὰ μαθήματα πνευματικῆς οἰκοδομῆς τοῦ Σαββάτου ἀπὸ τὸν Ἀρχιμ. π. Ἐφραὶμ Ἀνθίμου καὶ τὸν Ἀρχιμ.

π. Σάββα Ἁγιορείτη.

Φέτος λειτούργησε γιὰ πρώτη φορὰ ἡ δανειστικὴ βιβλιοθήκη τοῦ συλλόγου

Ἐγκαταστάθηκε στὸ ἀρχονταρίκι ὀπτικοακουστικὸς ἐξοπλισμὸς γιὰ νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν αἴθουσα ὁμιλιῶν τοῦ συλλόγου.

Πραγματοποιήθηκαν μηνιαῖες ἐπισκέψεις στὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο Κατερίνης.

Αὐξήθηκε ἡ διανομὴ τοῦ ἱεραπ. φυλλαδίου σὲ ἄλλες Μητροπόλεις τῆς πατρίδας μας.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους ὁ σύλλογός μας διοργάνωσε καὶ διοργανώνει ἡμερήσιες καὶ πολυήμερες προσκυνηματικὲς ἐκδρομὲς καθὼς καὶ ἀπογευματινὲς ἐπισκέψεις σὲ Ἱ. Μονὲς τῆς περιοχῆς. Νὰ ἀναφέρουμε χαρακτηριστικὰ τὴν ἐκδρομὴ στὰ Μετέωρα καὶ στὴν Αἴγινα μὲ τὸν Ἀρχιμ. π. Σάββα Ἁγιορείτη, τὶς ἡμερήσιες στὸν Βόλο, τὴν Καστοριά, τὴν Φλώρινα καὶ τὶς Πρέσπες κ. ἄ. Πληροφορίες ζητῆστε στὰ τηλέφωνα τοῦ συλλόγου.

ΑΝΑΓΚΕΣ, ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΗΣ «ΚΥΡΙΑΚΗΣ»

Ἡ στήριξη τοῦ συλλόγου μας παρέχεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ἀγάπη σας, τὴν ὁποία καὶ ἐπικαλεῖται!

Πάντα ὑπάρχει μεγάλη ἀνάγκη γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ποικίλων δραστηριοτήτων τοῦ συλλόγου μας, ὅπως γιά:

Ἐθελοντικὴ ἐργασία ἰδίως γιὰ τὴ συσκευασία καὶ διανομὴ τοῦ φυλλαδίου «Κυριακὴ» καθὼς καὶ τοῦ περιοδικοῦ «Κυριακὴ».

Ὑπάρχει ἀνάγκη γιὰ ἔπιπλα, τραπέζια καὶ καρέκλες καθὼς καὶ γιὰ παιδικὰ παιχνίδια, ἐπιτραπέζια, ἠλεκτρονικά, ὑλικὰ καὶ εἴδη ζωγραφικῆς γιὰ τὴν αἴθουσα τῶν μικρῶν μας φίλων.

Βιβλία παιδικά, λογοτεχνικά, θεολογικὰ γιὰ τὴν δανειστικὴ βιβλιοθήκη.

Εἴδη ρουχισμοῦ καὶ τρόφιμα γιὰ τοὺς ἀναξιοπαθοῦντες συμπολίτες μας.

Ὀρθόδοξος Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος «ΚΥΡΙΑΚΗ»
Σωματεῖο ἀναγνωρισμένο ἀπὸ τὸ Κράτος

Διεύθυνση:
Β΄ Πάροδος Εἰρήνης 2,
Κατερίνη 60100

Ὑπεύθυνος:
Ἀβραὰμ Σαλασίδης
τηλ. 2351022183

e-mail: info@iskiriaki.com –
www.iskiriaki.com

Ἀριθμὸς λόγ. Τράπεζα Πειραιῶς:
5254-076004-404 EUR

IBAN:
R8501722540005254076004404

«Γίνε ὁ λόγος νὰ χαμογελάσει κάποιος γύρω σου»

Πόσο κοστίζει ἄραγε ἕνα χαμόγελο ἢ ἕνα φιλικὸ βλέμμα; Πόσο χρόνο μπορεῖ νὰ μᾶς πάρει ἀπὸ τὴν πολύτιμη ὥρα πού ἔχουμε;

Ἕνα χαμόγελο, ἕνας καλὸς λόγος... Τόσο ἁπλὰ καὶ τόσα δυσεύρετα στὴν ἐποχή μας. Σὲ ποιὸν δὲν ἀρέσει νὰ τοῦ χαμογελοῦν μὲ συμπάθεια, νὰ τὸν ἐνθαρρύνουν μὲ λίγες ἁπλὲς λέξεις;

Κι ὅμως, θὰ συναντήσεις ἀνθρώπους ποὺ θὰ σοῦ ποῦν πὼς δὲν ἔνιωσαν ποτὲ αὐτὸ τὸ χαμόγελο, δὲν ἄκουσαν ποτὲ ἕναν καλὸ λόγο. Ἀπογοητευμένοι ἀπὸ τὴ ζωή, κουρασμένοι ἀπὸ τὴ μοναξιὰ τους μπαίνουν σὲ προβληματισμούς. Τί μοῦ προσφέρει αὐτὴ ἡ ζωὴ χωρὶς ἀγάπη καὶ ζεστασιά; Γιὰ ποιὸ λόγο νὰ ζήσω; Καὶ τί κρίμα, ἐπιλέγουν ἕνα θλιβερὸ ἐπίλογο στὴ ζωή τους. Κι ὅμως, ἂν αὐτοὶ εἶχαν ἀκούσει κάποιο φιλικὸ λόγο, εἶχαν νιώσει μέσα ἀπὸ μία σιωπηρὴ ματιὰ τὴν ἀγάπη, ἴσως νὰ μὴν βιάζονταν νὰ φτάσουν τόσο γρήγορα στὸ τέλος.

Ἄραγε, πόσο δύσκολο εἶναι γιὰ ἕναν ἄνθρωπο νὰ χαμογελάσει; Γιὰ τὸν Ντὸν Ρίτσι πάντως δὲν κόστιζε τίποτα νὰ προσφέρει ἕνα χαμόγελο καὶ νὰ πεῖ μία πρόταση στὸν ἀπελπισμένο ἄνθρωπο ποὺ βρισκόταν στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ. «Μπορῶ νὰ κάνω κάτι γιὰ σᾶς;». Μία τόσο ἁπλὴ ἐρώτηση μὲ ἕνα χαμόγελο, πάντα θὰ ἔβρισκε ἀνταπόκριση στὸν ἀπελπισμένο ποὺ εἶχε φτάσει στὸ «Χάσμα» στὴ Ν.Νότια Οὐαλία στὴν Αὐστραλία. Δὲν χρειαζόταν ἰδιαίτερες γνώσεις γιὰ νὰ τὸ κάνει. Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ καλέσει τὶς ἀπαραίτητες ὑπηρεσίες . Ἔφτανε ἡ ἁπλότητα, ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ νὰ σώσει ἀπὸ τὴν αὐτοκτονία τὸν ἄγνωστο συνάνθρωπό του.

Ἔτσι ἀθόρυβα, ἀτάραχα, στὴν καθημερινότητά του, ἔγινε ἡ αἰτία 160 ἄνθρωποι νὰ τὸν εὐγνωμονοῦν γιὰ τὴν τεράστια εὐεργεσία ποὺ τοὺς πρόσφερε. Ἄραγε, πόσο κοστίζει ἕνα ἀληθινὸ χαμόγελο;

Ἀργυρὴ

Ἡ καρέκλα τῶν ἀπόντων

Κάθε ἄδεια καρέκλα, σὲ φωτογραφία ἢ στὴν πραγματικότητα, ἐπίμονα μοῦ θυμίζει τὸ γραφεῖο τοῦ...Οὐγκώ. Ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔπιπλα, βρισκόταν καὶ μιὰ καρέκλα, στὴν ὁποία ποτὲ κανεὶς δὲν καθόταν.

Ὁ γάλλος διανοούμενος τὴν ἤθελε πάντα ἄδεια: «Ἐδῶ κάθονται οἱ ἀπόντες», ἔλεγε. Ὁ πατέρας μου ἐπιμένει, ὅτι αὐτὸ ἦταν καὶ γραμμένο πάνω στὴν καρέκλα.

Γεγονὸς εἶναι, ὅτι ὁ πολὺς κόσμος αὐτὸ τὸ ἔπαιρνε γιὰ ἰδιοτροπία ἢ καὶ γιὰ πρόληψη ἀκόμη τοῦ Οὐγκώ. Οἱ στενοί του φίλοι ὅμως ἤξεραν πὼς ἡ ἄδεια καρέκλα ἔκρυβε ἕνα πολὺ βαθὺ νόημα: Ἦταν ἡ καρέκλα ἐκείνου τοῦ ...τρίτου, γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσαν πάνω στὴν κουβέντα, τόν ὁποῖο ἴσως εἶχαν τὴν πρόθεση νὰ κρίνουν ἢ καὶ νὰ κατακρίνουν. Ἐνῶ δηλαδὴ φαινομενικὰ ἔδειχνε ἄδεια στὴν πραγματικότητα ἦταν «κατειλημμένη» ἀπὸ τὸν ἀπόντα.

Νὰ ποὺ μιὰ ἄδεια καρέκλα δὲν πιάνει ἄδικα τὸν τόπο. Ἀποστομώνει ἐκεῖνον τὸν φλύαρο, ποὺ ἀσυλλόγιστα ἀναφέρει ὀνόματα, ἀνακοινώνει μυστικά, ἐνοχοποιεῖ ἀθώους, ἔτσι ἀπὸ ἐπιπολαιότητα.

Μιὰ ἄδεια καρέκλα φιμώνει τὸν συκοφάντη, ποὺ σκόπιμα καὶ μὲ κακία διαδίδει φῆμες εἰς βάρος κάποιου ἀπόντος.

Μιὰ ἄδεια καρέκλα βάζει τέρμα σὲ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις –σὲ στὺλ κουτσομπολιοῦ– γιὰ κάποιον ποὺ ἀπουσιάζει.

Ἡ ἄδεια καρέκλα τοῦ ἀπόντος εἶναι μιὰ παρουσία, ποὺ μᾶς ἐπιβάλλει ἄλλοτε σιωπὴ καὶ ἄλλοτε, ἄφωνη αὐτή, μᾶς λέει τί νὰ ποῦμε, πῶς νὰ τὸ ποῦμε. Μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ σεβασμό, τὴν εὐπρέπεια, τὴν εἰλικρίνεια, τὴν εὐγένεια, τὴ φιλαλήθεια, τὴν ἀνθρωπιά. Μιὰ ἄδεια καρέκλα!

Ἔχετε μιὰ ἄδεια καρέκλα στὸ γραφεῖο σας; Ἂν ὄχι, νὰ ἀποκτήσετε. Μὲ μιὰ ἄδεια καρέκλα αἰσθάνεστε πιὸ ἄνθρωπος.

Κλήμης

Ἐξώφυλλο: Ἱερὰ Μονὴ Δοχειαρίου Ἁγίου Ὄρους
Ὀπισθόφυλλο: Παράθυρο στὸν Παγασητικό.